

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2022 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 nauja redakcija
Pakeisti Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymą Nr. VIII-1316 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS TARNYBOS
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis įstatymas nustato pagrindinius valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principus, bendruosius priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas reikalavimus, priėmimą ir atleidimą, karjerą, atsakomybę, socialines ir kitas garantijas, susijusias su tarnybos ypatumais, valstybės tarnybos politiką formuojančią ir įgyvendinančią institucijas ir jų kompetenciją.

2. Tiek, kiek nereglamentuoja šis įstatymas, valstybės tarnautojų darbo santykius, socialines ir kitas garantijas nustato Lietuvos Respublikos darbo kodeksas ir kiti darbo santykius ir socialines garantijas reglamentuojantys teisės aktai. Kolektyvinėse sutartyse galima susitarti dėl geresnių darbo užmokesčio, skatinimo sąlygų, atostogų, socialinių ar kitų garantijų, negu nustatyta šiame įstatyme ar kitose darbo teisės normose.

3. Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos kancleriui ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kancleriui šis įstatymas taikomas be išlygų. Seimo kancleriui šis įstatymas taikomas tiek, kiek jo statuso nereglamentuoja Lietuvos Respublikos Seimo statutas. Seimo, Respublikos Prezidento ar Vyriausybės paskirtiems valstybės institucijų ir įstaigų vadovams – valstybės pareigūnams, kitiems Seimo, Respublikos Prezidento ar Vyriausybės paskirtiems valstybės pareigūnams, valstybinių (nuolatinių) komisijų ir tarybų pirmininkams, jų pavaduotojams ir nariams, taip pat pagal specialius įstatymus įsteigtų komisijų, tarybų, fondų valdybų pirmininkams ir nariams *mutatis mutandis* taikomi šio įstatymo 4 (tiek, kiek jų nepriekaištingos reputacijos nereglamentuoja jų veiklą reglamentuojančių specialių įstatymų nuostatos), 27, 28 straipsniai, 34 straipsnio 2 dalis (tiek, kiek materialinių pašalpų skyrimo nereglamentuoja jų veiklą reglamentuojančių specialių įstatymų nuostatos) ir 36 straipsniai (taikomas tik Seimo, Respublikos Prezidento ar Vyriausybės paskirtiems valstybės institucijų ir įstaigų vadovams – valstybės pareigūnams). Šioje dalyje nurodytiems valstybės pareigūnams, išskyrus tuos, kurių kasmetines atostogas reglamentuoja specialūs įstatymai, taip pat taikomos šio įstatymo 30 straipsnio 1 dalis ir 31 straipsnio 2 dalis.

4. Šis įstatymas netaikomas:

1) valstybės politikams;

2) Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo ir kitų teismų teisėjams, prokurorams;

3) Lietuvos banko valdybos pirmininkui, jo pavaduotojams, valdybos nariams ir kitiems Lietuvos banko tarnautojams;

4) profesinės karo tarnybos kariams;

5) valstybės ir savivaldybių įmonių darbuotojams;

6) viešųjų įstaigų darbuotojams;

7) darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis ir gaunantiems darbo užmokestį iš valstybės ir savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų;

8) žvalgybos pareigūnams;

9) Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnams;

10) statutiniams valstybės tarnautojams;

11) Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnams;

12) valstybės kontrolieriui, jo pavaduotojams ir kitiems Valstybės kontrolės darbuotojams.

5. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vadovui netaikomi šio įstatymo 5 straipsnis, 8 straipsnio 1 ir 2 dalys, 12 straipsnio 4 dalis ir 5 dalis (ta apimtimi, kurioje galimybė būti paskirtam antrai kadencijai numatoma tik po pirmosios kadencijos veiklos tikslų ir pasiektų rezultatų įvertinimo), 18 straipsnis, 19 straipsnio 1 dalies 2 punktas, 21 straipsnis, 22 straipsnio 1 ir 2 dalys, 35 straipsnis, išskyrus 5 dalį. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vadovui tarnybinę atsakomybę reglamentuojantys šio įstatymo straipsniai taikomi tik tais atvejais, kai jis įtariamas šiurkštaus tarnybinio nusižengimo padarymu. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vadovas atleidžiamas iš pareigų specialiaame įstatyme arba tiesiogiai taikomame Europos Sąjungos teisės akte nustatytais pagrindais.

6. Priimant į seniūno pareigas, šio įstatymo nuostatos taikomos tiek, kiek priėmimo į seniūno pareigas sąlygų nenustato Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas.

7. Lietuvos Respublikos Seimo nuolatiniam atstovui, Seimo nuolatinio atstovo pavaduotojui šio įstatymo nuostatos taikomos tiek, kiek jų statuso nereglamentuoja Lietuvos Respublikos Seimo nuolatinio atstovo įstatymas.

8. Kai savivaldybės teritorijoje įvedamas tiesioginis valdymas, šio įstatymo nuostatos, reglamentuojančios savivaldybės administracijos direktoriaus statusą ir mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų atleidimą iš pareigų, taikomos tiek, kiek šių santykių nereglamentuoja Lietuvos Respublikos tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymas.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Aukštesnysis vadovas** – įstaigos vadovas (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) ar valstybės pareigūnas, Seimo, Respublikos Prezidento ar Vyriausybės paskirtas vadovauti valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai kitų įstatymų nustatyta tvarka.

2. **Įstaigos vadovas** – valstybės tarnautojas, priimtas vadovauti valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai.

3. **Karjeros valstybės tarnautojas** – valstybės tarnautojas, priimtas į pareigas neterminuotam laikui arba įstatymų nustatyta kadencijai ir šio įstatymo nustatyta tvarka galintis siekti karjeros valstybės tarnyboje.

4. **Laikinasis valstybės tarnautojas** – valstybės tarnautojas, priimtas į pareigas terminuotam laikui, išskyrus įstaigos vadovą ir politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautoją.

5. **Lygiavertės pareigos** – tai pačiai įstaigų vadovų ar karjeros valstybės tarnautojų pareigybių grupei priklausančios pareigos.

6. **Piktnaudžiavimas tarnyba** – valstybės tarnautojo veika (veikimas ar neveikimas), kai tarnybinė padėtis naudojama ne tarnybos interesais arba ne pagal įstatymus ar kitus teisės aktus, arba savanaudiškais tikslais (neteisėtai pasisavinamas ar kitiems perleidžiamas svetimas turtas, lėšos ir t. t.) ar dėl kitokių asmeninių paskatų, taip pat valstybės tarnautojo veiksmai, kuriais viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama.

7. **Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas** – valstybės tarnautojas, priimtas į pareigas jį pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės ar savivaldybės institucijos įgaliojimų laikui arba kituose įstatymuose nustatytam laikui.

8. **Prekybos atstovas** – karjeros valstybės tarnautojas, priimtas ar perkeltas į prekybos atstovo pareigas Lietuvos Respublikos prekybos atstovybėje užsienyje ir padedantis įgyvendinti valstybės ekonomikos politiką.

9. **Statutinis valstybės tarnautojas** – valstybės tarnautojas, kurio tarnybą reglamentuoja įstatymu patvirtintas statutas arba Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatymas.

10. **Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos** – atstovaujamosios, valstybės vadovo, vykdomosios, teisminės valdžios institucijos, teisėsaugos institucijos ir įstaigos, audita, kontrolę (priežiūrą) atliekančios institucijos ir įstaigos, kitos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, kurios finansuojamos iš valstybės ar savivaldybių biudžetų bei valstybės pinigų fondų ir kurioms Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka yra suteikti viešojo administravimo įgaliojimai.

11. **Valstybės politikas** – asmuo, įstatymų nustatyta tvarka išrinktas ar paskirtas į Lietuvos Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko, Seimo nario, Ministro Pirmininko, ministro, savivaldybės tarybos nario, savivaldybės mero (toliau – meras) pareigas.

12. **Valstybės tarnautojas** – fizinis asmuo, einantis pareigas valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje ir atliekantis viešojo administravimo funkcijas arba užtikrinantis diplomatinės tarnybos institucijų ar prekybos atstovybių užsienyje funkcionavimą, arba padedantis valstybės, vietos ar teisminę valdžią įgyvendinantiems asmenims atlikti jiems nustatytas funkcijas, išskyrus vidaus administravimo funkcijas, kaip jos apibrėžtos Viešojo administravimo įstatyme.

3 straipsnis. Valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principai

1. Valstybės tarnautojai privalo laikytis šiame įstatyme nustatytų valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principų.

2. Valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principai yra šie:

1) atsakomybė. Valstybės tarnautojas atsako už savo veiksmų padarinius, naudojamos informacijos, dokumentų tinkamą naudojimą ir konfidencialumą; įstaigos ar institucijos vadovo reikalavimu atsiskaito už savo veiklą įstaigoje ar institucijoje nustatyta tvarka;

2) atvirumas. Valstybės tarnautojas turi būti atviras kitokiam požiūriui, pozityvioms iniciatyvoms, dialogui, bendradarbiavimui, naujovėms;

3) efektyvumas. Valstybės tarnautojas tarnybinės veiklos rezultatų turi siekti kuo mažesnėmis sąnaudomis, jam skirtus išteklius naudoti ekonomiškai;

4) kūrybingumas. Valstybės tarnautojas turi būti iniciatyvus, tarp iššūkių įžvelgti naujas galimybes valstybės sėkmei kurti ir siekti jas įgyvendinti;

5) lankstumas. Valstybės tarnautojas turi gebėti prisitaikyti prie kintančių veiklos sąlygų ir reikalavimų, technologijų, technikos, darbo organizavimo pokyčių ir kitų aplinkybių;

6) lojalumas Lietuvos valstybei ir jos konstitucinei santvarkai. Valstybės tarnautojas turi veikti valstybės interesais, nepažeisti jos konstitucinės santvarkos, prireikus imtis visų teisėtų veiksmų, reikalingų šiai santvarkai apsaugoti;

7) nesavanaudiškumas. Valstybės tarnautojas privalo naudoti jam patikėtą valstybės ir savivaldybių turtą, tarnybinę informaciją tik visuomenės gerovei, eidamas pareigas nesiekti naudos sau ar kitiems su juo susijusiems asmenims (sutuoktiniui, partneriui (kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka) (toliau – partneris), artimajam giminaičiui, svainystės ryšiais susijusiam asmeniui ar kitam valstybės tarnautojo privačių interesų deklaracijoje nurodytam asmeniui); tarnauti išimtinai visuomenės interesams;

8) sąžiningumas ir nešališkumas. Valstybės tarnautojas privalo būti objektyvus, priimdamas sprendimus vengti asmeniškumų; išklausti ir pateikti tokią informaciją, kuri padėtų asmeniui priimti tinkamiausią sprendimą; nedemonstruoti savo simpatijų ar antipatijų ir išskirtinio dėmesio atskiriems asmenims ar jų grupėms;

9) padorumas. Valstybės tarnautojas privalo elgtis nepriekaištingai, nepriimti dovanų, pinigų ar paslaugų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų iš asmenų ar organizacijų, siekiančių daryti įtaką, kai jis eina pareigas;

10) pagarba žmogui ir valstybei. Valstybės tarnautojas privalo gerbti žmogų ir jo teises ir laisves, valstybę, jos institucijas ir įstaigas, laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų ir vykdyti teismų sprendimus;

11) politinis neutralumas. Valstybės tarnautojas turi būti neutralus politinio proceso dalyvių atžvilgiu; pasikeitus politinei valdžiai, privalo užtikrinti viešojo intereso tęstinumą (netaikoma politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams);

12) profesionalumas. Valstybės tarnautojas turi siekti aukščiausios kokybės tarnybinės veiklos rezultatų, deramai atlikti savo pareigas, nuolat tobulėti;

13) teisingumas. Valstybės tarnautojas privalo vienodai tarnauti visiems žmonėms, nepaisydamas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos ar kitų bruožų; būti teisingas nagrinėdamas prašymus, skundus, nepiktnaudžiauti jam suteiktomis galiomis; naudoti savo tarnybos laiką efektyviai ir tik tarnybos tikslams;

14) viešumas ir skaidrumas. Valstybės tarnautojo tarnybinė veikla turi būti vieša ir suprantama, atvira įvertinti; valstybės tarnautojas savo veikloje privalo vengti Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme nustatyto interesų konflikto (toliau – interesų konfliktas). Viešumo principo veikimas gali būti ribojamas siekiant apsaugoti asmens teises, valstybės, tarnybos ar komercinę paslaptį.

3. Valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vadovas, vadovaudamasis šiame įstatyme įtvirtintais valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principais formuoja tarnybinės etikos politiką valstybės ar savivaldybės institucijoje, įstaigoje ar įstaigų sistemoje ir kontroliuoja, kaip tarnybinės etikos politika įgyvendinama.

4 straipsnis. Valstybės tarnautojo nepriekaištinga reputacija

1. Valstybės tarnautojas privalo būti nepriekaištingos reputacijos.

2. Valstybės tarnautojas arba asmuo, pretenduojantis tapti valstybės tarnautoju, nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis:

1) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl tyčinio nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba nepasibaigusį laidavimo terminą;

2) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl nusikaltimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar dėl korupcinio pobūdžio nusikaltimo, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba nepasibaigusį laidavimo terminą;

3) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl nusikaltimo, kuriuo padaryta turtinė žala valstybei, ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba nepasibaigusį laidavimo terminą;

4) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl baudžiamojo nusižengimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams, kaip jis apibrėžtas Korupcijos prevencijos įstatyme, padarymo ir nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo 3 metai arba yra nepasibaigęs laidavimo terminas;

5) įstatymų nustatyta tvarka buvo atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės už tyčinės nusikalstamos veikos padarymą (išskyrus atleidimą nuo baudžiamosios atsakomybės, kai asmuo ar nusikalstama veika prarado pavojingumą arba kai nusikaltimas yra mažareikšmis) ir nuo atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės dienos nepraėjo 3 metai;

6) atleistas iš valstybės tarnautojo pareigų už šio įstatymo 23 straipsnio 5 dalies 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10 punktuose nurodytus šiurkščius pažeidimus arba šio įstatymo 25 straipsnio 2 dalyje numatytu atveju pripažintas padaręs šiurkštų tarnybinį nusižengimą, už kurį turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, ir nuo atleidimo iš pareigų dienos arba nuo pripažinimo padarius šiurkštų tarnybinį nusižengimą dienos nepraėjo 3 metai;

7) atleistas iš darbo, pareigų ar praradęs teisę verstis atitinkama veikla už kituose įstatymuose keliamo nepriekaištingos reputacijos reikalavimo neatitiktį ar elgesio (etikos) normų pažeidimą ir nuo atleidimo iš darbo, pareigų ar teisės verstis atitinkama veikla praradimo dienos nepraėjo 3 metai;

8) atleistas arba pašalintas iš skiriamų arba renkamų pareigų dėl priesaikos ar pasižadėjimo sulaužymo, pareigūno vardo pažeminimo ir nuo atleidimo arba pašalinimo iš pareigų dienos nepraėjo 3 metai;

9) yra ar buvo įstatymų nustatyta tvarka uždraustos organizacijos narys, jeigu nuo narystės pabaigos nepraėjo 3 metai.

3. Asmuo, siekiantis tapti valstybės tarnautoju, turi užpildyti Vyriausybės patvirtintos formos deklaraciją, kurioje būtų pateikti duomenys dėl jo atitikties nepriekaištingos reputacijos reikalavimams. Jeigu nustatoma, kad asmuo, siekiantis tapti valstybės tarnautoju, nuslėpė ar pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis dėl jo atitikties nepriekaištingos reputacijos reikalavimams, jis į valstybės tarnautojo pareigas nepriimamas, o jei šios aplinkybės nustatomos valstybės tarnautojui einant pareigas, jis atleidžiamas iš valstybės tarnautojo pareigų.

4. Valstybės tarnautoją į pareigas priimantis asmuo privalo užtikrinti, kad į valstybės tarnautojo pareigas būtų priimti tik nepriekaištingos reputacijos reikalavimus atitinkantys asmenys. Vykdydamas šioje dalyje nustatytą pareigą, valstybės tarnautoją į pareigas priimantis asmuo įstatymų nustatytais atvejais privalo, o kitais atvejais turi teisę motyvuotu rašytiniu prašymu kreiptis į teisėsaugos, kontrolės ir kitas institucijas, įstaigas, valstybės ar savivaldybės valdomas įmones, kad šios pateiktų apie tokį asmenį jų turimą informaciją, nurodytą šio straipsnio 2 dalyje.

Institucijos, įstaigos ir įmonės tokią informaciją turi pateikti ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo prašymo pateikti tokią informaciją gavimo dienos, jeigu įstatymai nenustato kitaip.

5 straipsnis. Valstybės tarnautojo teisė dirbti kitą darbą

1. Valstybės tarnautojas turi teisę eiti daugiau negu vienas valstybės tarnautojo pareigas ir (ar) pagal darbo sutartį dirbti įmonėse, įstaigose, organizacijose, nepaisant jų nuosavybės formos, teisinės formos, rūšies bei veiklos pobūdžio, ir gauti už šį darbą darbo užmokestį ar atlyginimą, taip pat užsiimti kita veikla ir gauti už ją pajamas, jeigu tai nėra su valstybės tarnautojo pareigomis nesuderinama veikla, kaip ji apibrėžta šio straipsnio 3 dalyje.

2. Valstybės tarnautojas turi teisę gauti atlyginimą už veiklą einant valstybės ar savivaldybės valdomos įmonės ar jos dukterinės bendrovės kolegialaus organo nario pareigas. Už šioje dalyje nurodytą veiklą atlyginama valstybės ar savivaldybės valdomos įmonės ar jos dukterinės bendrovės lėšomis Vyriausybės nustatyta tvarka

3. Valstybės tarnautojui draudžiama eiti daugiau negu vienas valstybės tarnautojo pareigas ir (ar) dirbti pagal darbo sutartį valstybės ir savivaldybės institucijoje ar įstaigoje kurioje jis eina valstybės tarnautojo pareigas, kitose įmonėse, įstaigose, organizacijose, nepaisant jų nuosavybės formos, teisinės formos, rūšies bei veiklos pobūdžio, ar užsiimti kita veikla, jeigu tai sukelia interesų konfliktą, sudaro prielaidas tarnybinę padėtį panaudoti privačiais interesais, diskredituoja valstybės tarnybos autoritetą, kliudo valstybės tarnautojui tinkamai atlikti jo pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, taip pat kai tai yra kitos pareigos, kitas darbas ar kita veikla tose įmonėse, įstaigose, organizacijose, kurių atžvilgiu valstybės tarnautojas turi valdingus įgaliojimus arba kontroliuoja, prižiūri jų veiklą arba priima kokius nors kitus sprendimus dėl tos įmonės, įstaigos ar organizacijos.

4. Jeigu nustatomos šio straipsnio 3 dalyje nurodytos aplinkybės, dėl kurių valstybės tarnautojas negali eiti kitų valstybės tarnautojo pareigų ir (ar) dirbti pagal darbo sutartį, valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens priima sprendimą nušalinti valstybės tarnautoją nuo pareigų ir įpareigoti ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo nurodytų aplinkybių nustatymo pašalinti nurodytas aplinkybes. Nepašalinus šio straipsnio 3 dalyje nurodytų aplinkybių, dėl kurių valstybės tarnautojas negali eiti kitų valstybės tarnautojo pareigų ir (ar) dirbti pagal darbo sutartį per 30 kalendorinių dienų, sprendžiama dėl valstybės tarnautojo tarnybinės atsakomybės.

5. Kiti įstatymai gali nustatyti ir kitus su valstybės tarnautojo pareigomis nesuderinamos veiklos atvejus.

II SKYRIUS VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ PAREIGYBĖS

6 straipsnis. Valstybės tarnautojų pareigybių grupės ir pareiginių algų koeficientai

1. Valstybės tarnautojų (išskyrus įstaigų vadovus) pareigybės skirstomos į 9 grupes, nurodytas šio įstatymo 1 priede. Aukščiausia yra 1 grupė, žemiausia – 9 grupė. Įstaigų vadovų pareigybės skirstomos į 3 grupes, nurodytas šio įstatymo 2 priede. Aukščiausia yra 1 grupė, žemiausia – 3 grupė.

2. Valstybės tarnautojų pareiginių algų minimalūs koeficientai ar koeficientų intervalai, priskirti valstybės tarnautojų pareigybių grupėms, pateikiami šio įstatymo 1 ir 2 prieduose. Valstybės tarnautojų pareiginių algų koeficientai nustatomi, atsižvelgiant į grupę, kuriai priskirta valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga.

3. Kriterijai, kuriais vadovaujantis valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos skirstomos į grupes, nustatyti šio įstatymo 3 priede. Seimas, atsižvelgdamas į šio įstatymo 3 priede nustatytus kriterijus, tvirtina Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros bei savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašą pagal grupes. Vyriausybė, atsižvelgdama į šio įstatymo 3 priede nustatytus kriterijus, tvirtina šioje dalyje nenurodytų valstybės institucijų ir įstaigų sąrašą pagal grupes.

7 straipsnis. Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, skaičius, pareigybių sąrašai bei pareigybių aprašymai

1. Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių ir pareigybių sąrašą valstybės ar savivaldybės institucijose ar įstaigose nustato valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vadovai, konsultuodamiesi su darbuotojų atstovavimą įgyvendinančiais asmenimis, jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip.

2. Valstybės tarnautojų pareigybės aprašomos ir vertinamos Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymus tvirtina:

1) valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose – valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vadovai ar jų įgalioti asmenys;

2) teismuose – atitinkamo teismo kancleris, o teismo kanclerio – teismo pirmininkas;

3) prokuratūros sistemos – generalinis prokuroras;

4) Vyriausybės įgaliotinių ir jų pavaduotojų – Vyriausybė ar jos įgaliotas ministras;

5) savivaldybės administracijos direktoriaus – meras, savivaldybės kontrolieriaus – savivaldybės taryba;;

6) valstybės institucijų ir įstaigų vadovų – juos į pareigas priimančias asmuo arba juos į pareigas priėmusios kolegialios institucijos vadovas.

4. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų pareigybių sąraše gali būti tik tos valstybės tarnautojų pareigybės, kurios nurodytos šio įstatymo 1 priede arba nustatytos pagal kitus įstatymus. Tuo atveju, kai pareigybės pavadinimas nustatomas pagal kitus įstatymus, valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos valstybės tarnautojų pareigybių sąraše ir valstybės tarnautojo pareigybės aprašyme valstybės tarnautojo pareigybė nurodoma pagal kitą įstatymą.

III SKYRIUS

PRIĖMIMAS Į VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ PAREIGAS

8 straipsnis. Priėmimo į valstybės tarnautojų pareigas reikalavimai

1. Asmuo, priimamas į valstybės tarnautojo pareigas, turi atitikti šiuos bendruosius reikalavimus:

1) turėti Lietuvos Respublikos pilietybę ir mokėti valstybinę lietuvių kalbą pagal Vyriausybės nustatytas kalbos mokėjimo kategorijas;

2) būti ne jaunesnis kaip 18 metų ir ne vyresnis kaip 65 metų. Reikalavimas būti ne vyresniam kaip 65 metų netaikomas politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams;

3) būti nepriekaištingos reputacijos;

4) turėti aukštojo mokslo kvalifikaciją arba jai lygiavertę kvalifikaciją

2. Asmuo, priimamas į įstaigos vadovo pareigas, turi atitikti šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nustatytus bendruosius reikalavimus ir turėti aukštąjį universitetinį išsilavinimą ir magistro kvalifikacinį laipsnį arba jam lygiavertę kvalifikaciją.

3. Į valstybės tarnautojo pareigas negali būti priimtas asmuo:

1) jeigu iš Korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka pateiktos informacijos, iš šio įstatymo 39 straipsnyje nurodyto registro gautos informacijos apie asmenis, atleistus iš valstybės tarnautojo pareigų už šiurkštų tarnybinį nusižengimą ar pripažintus padariusiais tarnybinį nusižengimą, už kurį jiems turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, iš asmens, siekiančio tapti valstybės tarnautoju, užpildytos deklaracijos ar kitų duomenų, gautų šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka paaiškėja, kad asmuo neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų;

2) kurio teisę eiti valstybės tarnautojo pareigas yra atėmęs teismas;

3) kurio sutuoktinis, partneris, sugyventinis, artimasis giminaitis ar svainystės ryšiais susijęs asmuo eina valstybės tarnautojo pareigas valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jeigu jie pagal pareigas būtų susiję tiesioginio pavaldumo santykiais;

4) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas neveiksniu su valstybės tarnautojo atliekamomis funkcijomis susijusioje srityje;

5) kitų įstatymų nustatytais atvejais.

4. Į valstybės tarnautojo pareigas priimami asmenys turi atitikti toms pareigoms nustatytus specialiuosius reikalavimus. Specialieji reikalavimai į valstybės tarnautojo pareigas priimamiems asmenims nustatomi pareigybės aprašyme. Tuo atveju, kai specialieji reikalavimai į valstybės tarnautojo pareigas priimamiems asmenims nustatomi įstatymuose ar jų pagrindu priimtuose kituose teisės aktuose, taikomi įstatymuose ar jų pagrindu priimtuose kituose teisės aktuose nustatyti specialieji reikalavimai.

5. Jeigu valstybės tarnautojo pareigybės aprašyme yra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, ar reikalavimus, būtinus suteikiant teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, kandidatūra patikrinama iki asmens priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas. Į valstybės tarnautojo pareigas asmuo yra priimamas, kai teisės aktų nustatyta tvarka priimamas sprendimas, kad šiam asmeniui gali būti išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“. Šioje dalyje įtvirtinta nuostata taikoma ir tais atvejais, kai šio įstatymo nustatytais atvejais asmuo yra perkeliamas į kitas pareigas.

9 straipsnis. Priėmimas į valstybės tarnautojų pareigas

1. Į karjeros ir laikinojo valstybės tarnautojo pareigas priima:

1) valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose – tų institucijų ir įstaigų vadovai ar jų įgalioti asmenys;

2) teismuose – atitinkamo teismo kancleris, o teismo kanclerį – teismo pirmininkas.

2. Į įstaigų vadovų pareigas priima:

1) Seimui atskaitingose institucijose ir įstaigose – įstatymų įgaliotos institucijos ir įgalioti asmenys;

2) Respublikos Prezidento kanceliarijos kanclerį – Respublikos Prezidentas, Vyriausybės kanclerį – Ministras Pirmininkas;

3) Vyriausybės įstaigų vadovus – Vyriausybė;

4) Nacionalinės teismų administracijos direktorių – įstaigos savininkės teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos vadovas;

5) valstybės institucijose ir įstaigose – aukštesnių pagal pavaldumą valstybės institucijų ir įstaigų vadovai;

6) savivaldybės kontrolierių – savivaldybės taryba.

3. Į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas priima:

1) Seimo Pirmininko politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus – Seimo Pirmininkas ar jo įgaliotas Seimo kancleris šio įstatymo 11 straipsnyje nustatyta tvarka;

2) kitus Seimo politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus – Seimo kancleris šio įstatymo 11 straipsnyje nustatyta tvarka;

3) Respublikos Prezidento kanceliarijoje – Respublikos Prezidentas ar jo įgaliotas asmuo;

4) Ministro Pirmininko politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus – Ministras Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo;

5) ministerijoje – ministras;

6) Vyriausybės įgaliotinių ir jo pavaduotoją – Vyriausybė;

7) savivaldybės institucijoje – savivaldybės meras.

4. Jeigu kiti įstatymai (išskyrus Seimo statute, Lietuvos Respublikos Prezidento įstatyme ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatyme nustatytas šių institucijų kanclerių priėmimo į pareigas sąlygas, Korupcijos prevencijos įstatymą, Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymą ir Vietos savivaldos įstatymą, Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymą, Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatyme nustatytas įstaigos vadovų priėmimo į pareigas sąlygas) nustato kitokias priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas sąlygas, taikomos šio įstatymo nuostatos.

5. Į prekybos atstovo pareigas priimama arba su rašytiniu sutikimu perkeliama ne ilgiau kaip 3 metams, o kai yra tarnybinė būtinybė, šis terminas gali būti pratęstas vieną kartą iki vieno metų. Perkėlimo į prekybos atstovo pareigas, atšaukimo iš jų tvarką, tarnybos užsienyje ypatumus ir kitas prekybos atstovų veiklos sąlygas nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

6. Į specialiųjų atašė, jų pavaduotojų pareigas skiriama Vyriausybės tvirtinamuose Lietuvos Respublikos specialiųjų atašė nuostatuose nustatyta tvarka.

7. Darbo sutartys su valstybės tarnautojais dėl valstybės tarnautojo pareigų nesudaromos.

8. Kai valstybės tarnautoją į pareigas priima kolegiali valstybės ar savivaldybės institucija, kitas šiame įstatyme į pareigas priimančio asmens teisės ir pareigas (išskyrus perkėlimą į kitas pareigas, atleidimą iš pareigų ir tarnybinės nuobaudos skyrimą) įgyvendina šios kolegialios valstybės ar savivaldybės institucijos vadovas, jeigu šiame įstatyme ar kituose įstatymuose nenustatyta kitaip.

10 straipsnis. Priėmimas į karjeros ir laikinojo valstybės tarnautojo pareigas

1. Asmenys į karjeros valstybės tarnautojo pareigas priimami konkurso būdu, išskyrus kai šio įstatymo nustatytais atvejais priimama be konkurso.

2. Konkursus Vyriausybės nustatyta tvarka organizuoja valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos. Valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos prašymu į karjeros valstybės tarnautojo pareigas valstybės tarnautojus atranka Vyriausybės įgaliota institucija ar įstaiga.

3. Be konkurso priimama į laikinojo valstybės tarnautojo pareigas šiais atvejais:

1) kai priimama pakeisti laikinai negalintį pareigų eiti karjeros valstybės tarnautoją ar politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautoją, iki kol grįžta pareigų negalintis eiti tarnautojas, bet ne ilgiau kaip 3 metų laikotarpiui;

2) karo padėties, nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų atvejais ar kai dėl kitų įvykių, kurių negalima buvo iš anksto numatyti ir dėl to padidėjus darbų mastui ir (ar) įstaigai skubiai reikia atlikti iš anksto nenumatytas užduotis ar funkcijas, bet ne ilgiau nei 2 metų laikotarpiui.

4. Asmuo į pareigas šio straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais priimamas Vyriausybės nustatyta tvarka patikrinus jo gebėjimus atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas.

5. Be konkurso į karjeros valstybės tarnautojo pareigas gali būti priimama atkūrus valstybės tarnautojo statusą šio įstatymo 33 straipsnyje nurodytais atvejais ir tvarka.

6. Valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo gali nuspręsti konkursą į karjeros valstybės tarnautojo pareigas laimėjusiam asmeniui, taip pat šio straipsnio 3 dalyje nustatytu atveju į laikinojo valstybės tarnautojo pareigas priimamam asmeniui sprendime dėl priėmimo į pareigas nustatyti išbandymo laikotarpį siekiant patikrinti, ar asmuo tinkamas eiti šias pareigas. Išbandymo laikotarpiui ir rezultatams *mutatis mutandis* taikomas Darbo kodekso 36 straipsnis.

11 straipsnis. Priėmimas į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas

1. Į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas priimama be konkurso valstybės politiko ar kolegialios valstybės ar savivaldybės institucijos pasirinkimu.

2. Asmenų, pasirinktų į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas, atitiktį šio įstatymo 4 ir 8 straipsniuose nustatytiems reikalavimams privalo užtikrinti valstybės politikas, kurio pasitikėjimo pagrindu priimamas valstybės tarnautojas, arba kolegialios valstybės ar savivaldybės institucijos, kurios pasitikėjimo pagrindu priimamas valstybės tarnautojas, vadovas.

3. Vykdydamas šio straipsnio 2 dalyje nustatytą pareigą, valstybės politikas ar kolegialios valstybės ar savivaldybės institucijos vadovas naudojasi šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje numatyta teise.

12 straipsnis. Priėmimas į įstaigų vadovų pareigas

1. Į įstaigų vadovų pareigas priimama 5 metų kadencijai konkurso būdu arba šio įstatymo nustatytais atvejais be konkurso. Įstatymų nustatytais atvejais į įstaigų vadovų pareigas priimama politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu.

2. Konkursus į įstaigų vadovų pareigas Vyriausybės nustatyta tvarka centralizuotai organizuoja, kandidatų į įstaigų vadovų pareigas paiešką ir jų atranką vykdo Vyriausybės įgaliota institucija ar įstaiga.

3. Konkursas į įstaigos vadovo pareigas skelbiamas ne vėliau kaip likus 6 mėnesiams iki įstaigos vadovo kadencijos pabaigos. Tais atvejais, kai įstaigos vadovo pareigos lieka laisvos nepasibaigus įstaigos vadovo kadencijai arba įsteigus naują pareigybę, konkursas į įstaigos vadovo pareigas skelbiamas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo pareigų atsilaisvinimo ar naujos pareigybės įsteigimo dienos.

4. Su į įstaigos vadovo, išskyrus politinio (asmeninio) pasitikėjimo įstaigos vadovą, pareigas priimamu asmeniu sudaromas susitarimas dėl pagrindinių kadencijos laikotarpio ir (ar) tam tikrų jo etapų veiklos tikslų ir rezultatų. Susitarimą su į įstaigos vadovo pareigas priimamu asmeniu sudaro į pareigas priimančio asmuo, o kai įstaigos vadovą į pareigas priima kolegiali institucija, – šios

institucijos vadovas. Susitarimą su Vyriausybės įstaigų vadovais sudaro Vyriausybės įgaliotas ministras. Susitarimo dėl pagrindinių kadencijos laikotarpio ir (ar) tam tikrų jo etapų veiklos tikslų ir rezultatų turinio reikalavimus, sudarymo ir keitimo, atitikties pasiektiems tikslams ir rezultatams vertinimo tvarką nustato Vyriausybė. Tokio susitarimo įgyvendinimas, pasiekti rezultatai vertinami įstaigos vadovo tarnybinės veiklos vertinimo metu, taip pat skiriant jį antrai kadencijai.

5. Asmuo gali eiti tos pačios valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vadovo pareigas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės, jeigu kituose įstatymuose nenustatyta kitaip. Įstaigos vadovas jį į pareigas priimančio asmens ar kolegialios institucijos sprendimu gali būti skiriamas antrajai kadencijai be konkurso, atsižvelgiant į tai, ar įstaigos vadovo pirmosios kadencijos laikotarpiu įstaigos vadovas pasiekė susitarime dėl pagrindinių kadencijos laikotarpio ir (ar) tam tikrų jo etapų veiklos tikslų ir rezultatų nustatytus veiklos tikslus ir rezultatus.

6. Be konkurso į įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) pareigas gali būti priimama atkūrus valstybės tarnautojo statusą šio įstatymo 33 straipsnyje nurodytais atvejais ir tvarka.

13 straipsnis. Pretendentų į aukštesniųjų vadovų pareigas rezervas

1. Vyriausybės įgaliota institucija ar įstaiga Vyriausybės nustatyta tvarka sudaro ir tvarko kandidatų į aukštesniųjų vadovų pareigas rezervą.

2. Į kandidatų į aukštesniųjų vadovų pareigas rezervą gali būti įrašomi:

1) bent vieną kadenciją pabaigę buvę įstaigų vadovai (išskyrus priimamus politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu), kurių tarnybinė veikla pareigų eitos kadencijos metu visuose atliktuose tarnybinės veiklos vertinimuose buvo įvertinta gerai ir (arba) labai gerai (atitinkanti ir (arba) viršijanti lūkesčius) ir įstaigų vadovai, kurių veikla, laikantis Europos Sąjungos teisės aktų, siekiant užtikrinti jų nepriklausomumą, nėra vertinama;

2) bent vieną kadenciją pabaigę buvę Seimo, Respublikos Prezidento ar Vyriausybės paskirti valstybės pareigūnai – valstybės institucijų ir įstaigų vadovai;

3) asmenys, šio įstatymo 33 straipsnyje nustatyta tvarka turintys teisę atkurti įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymuose nustatyta kadencijai) statusą;

4) konkursuose į įstaigų vadovų pareigas labai gerai pasirodę, tačiau nelaimėję konkursų asmenys;

5) karjeros valstybės tarnautojai, einantys valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos administracijos struktūrinio padalinio vadovo pareigas, kurių tarnybinė veikla bent 3 vertinimus iš eilės buvo įvertinta labai gerai arba kaip viršijanti lūkesčius.

3. Į kandidatų į aukštesniųjų vadovų pareigas rezervą šio straipsnio 2 dalyje nurodyti asmenys įrašomi su jų sutikimu vienu metu laikotarpiui.

4. Į kandidatų į aukštesniųjų vadovų pareigas rezervą įrašytų asmenų duomenis Vyriausybės įgaliota institucija ar įstaiga, organizuodama konkursus į įstaigų vadovų pareigas, tvarko kandidatų paieškos į įstaigos vadovus ir pasiūlymų užimti įstaigos vadovo pareigas teikimo tikslais.

IV SKYRIUS VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ KARJERA

14 straipsnis. Valstybės tarnautojų perkėlimas į kitas valstybės tarnautojų pareigas ir pasitelkimas

1. Karjeros valstybės tarnautojas ar laikinasis valstybės tarnautojas, laimėjęs konkursą į karjeros valstybės tarnautojo pareigas arba į įstaigos vadovo pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jį į pareigas priimančio asmens sprendimu perkeliama į šias pareigas Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Karjeros valstybės tarnautojas su jo rašytiniu sutikimu į specialiojo atašė ar jo pavaduotojo pareigas perkeliama laikinai Vyriausybės tvirtinamuose Lietuvos Respublikos specialiųjų atašė nuostatuose nustatyta tvarka.

3. Karjeros valstybės tarnautojas į Seimo nuolatinio atstovo ar Seimo nuolatinio atstovo pavaduotojo pareigas perkeliama Seimo nuolatinio atstovo įstatymo nustatyta tvarka.

4. Valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo turi teisę karjeros valstybės tarnautoją jo rašytiniu prašymu ar su jo sutikimu nuolatos ar laikinai, bet ne ilgiau nei 3 metams, perkelti į kitas lygiavertes ar žemesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jeigu jis atitinka toms pareigoms nustatytus specialiuosius reikalavimus.

5. Karjeros valstybės tarnautojas gali būti laikinai, bet ne ilgiau nei 3 metams, perkeltas į aukštesnes karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jeigu jis atitinka toms pareigoms nustatytus specialiuosius reikalavimus.

6. Karjeros valstybės tarnautojas gali būti laikinai perkeltas į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo, priimamo į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu, pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje jį pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos įgaliojimų laikui arba kituose įstatymuose nustatytam laikui, kuriam politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas buvo priimtas į pareigas, jeigu jis atitinka toms pareigoms nustatytus specialiuosius reikalavimus.

7. Valstybės tarnautoją nuolatos ar laikinai perkeliama į kitas valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje reikalingas kitos valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens sutikimas.

8. Pasibaigus valstybės tarnautojo laikino perkėlimo į kitas valstybės tarnautojo pareigas laikotarpiui, valstybės tarnautojas gražinamas į iki perkėlimo eitas arba jo sutikimu kitas lygiavertes pareigas.

9. Karjeros valstybės tarnautoją laikinai perkelti į kitas pareigas galima tik su jo rašytiniu sutikimu, išskyrus karo padėties, nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų atvejus.

10. Į aukštesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas be konkurso karjeros valstybės tarnautojas, išskyrus kadencijai priimtą valstybės tarnautoją, gali būti nuolatos perkeltas jį į pareigas priimančio asmens sprendimu tik tuo atveju, kai karjeros valstybės tarnautojo tarnybinė veikla įvertinama kaip viršijanti lūkesčius ir jis atitinka toms pareigoms nustatytus specialiuosius reikalavimus.

11. Į karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu), laikinai negalinčio eiti pareigų, pareigas kitas karjeros valstybės tarnautojas gali būti perkeltas, iki grįš negalintis eiti pareigų valstybės

tarnautojas. Kadencijai priimtas karjeros valstybės tarnautojas gali būti perkeliamas į kitas karjeros valstybės tarnautojo pareigas ne ilgiau negu iki kadencijos pabaigos.

12. Kai yra tarnybinė būtinybė, Diplomatinės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis diplomatas gali būti laikinai perkeltas iš Užsienio reikalų ministerijos į karjeros valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės institucijoje ar įstaigoje, kai valstybės institucijų ar įstaigų vadovai šį klausimą suderina.

13. Kai yra tarnybinė būtinybė, Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis žvalgybos pareigūnas gali būti laikinai perkeltas iš žvalgybos institucijos į karjeros valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybių institucijoje ar įstaigoje, kai valstybės ar savivaldybės institucijų ar įstaigų vadovai šį klausimą suderina.

14. Kai yra tarnybinė būtinybė, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis profesinės karo tarnybos karys gali būti laikinai perkeltas į karjeros valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės institucijoje ar įstaigoje, kai valstybės institucijų ar įstaigų vadovai šį klausimą suderina.

15. Kai yra tarnybinė būtinybė, Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto nustatyta tvarka ir sąlygomis vidaus tarnybos sistemos pareigūnas gali būti laikinai perkeltas į karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje statutinėje įstaigoje, arba, kai valstybės institucijų ar įstaigų vadovai šį klausimą suderina, – kitoje valstybės institucijoje ar įstaigoje.

16. Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo rašytiniu prašymu, suderintu su jį pasirinkusiu valstybės politiku ar kolegialia valstybės institucija, jis gali būti perkeltas į kitas politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje į šias pareigas priimančio asmens sprendimu, jeigu jis atitinka toms pareigoms nustatytus specialiuosius reikalavimus.

17. Kai yra tarnybinė būtinybė ir institucijų ir organizacijų vadovai tokią galimybę suderina, karjeros valstybės tarnautojas su jo sutikimu ne ilgesniam nei vienų metų terminui gali būti pasitelkiamas padėti kitai įstaigai ar organizacijai įgyvendinti šios įstaigos ar organizacijos funkcijas. Valstybės tarnautojui, pasitelktam į kitą įstaigą ar organizaciją, darbo užmokestis mokamas ir kitos garantijos užtikrinamos iš įstaigos, iš kurios valstybės tarnautojas pasitelkiamas, lėšų. Pasitelkimo tvarką ir sąlygas nustato Vyriausybė.

15 straipsnis. Valstybės tarnautojo laikinas perkėlimas į kitas valstybės tarnautojo pareigas uždraudus jam dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija

1. Valstybės tarnautojui, kurio pareigybės aprašyme yra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, uždraudus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ir paslapčių subjekto vadovui ar jo įgaliotam asmeniui nusprendus, kad tas valstybės tarnautojas negali atlikti pavestų funkcijų nesinaudodamas įslaptinta informacija, šis tarnautojas jį į pareigas priimančio asmens sprendimu laikinai perkeliamas į kitas valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurių pareigybės aprašyme nėra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija:

1) karjeros valstybės tarnautojas – į lygiavertes ar žemesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas;

2) politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas – į lygiavertes ar žemesnes politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas;

3) įstaigos vadovas (išskyrus politinio (asmeninio) pasitikėjimo vadovus) – į karjeros valstybės tarnautojo pareigas.

2. Valstybės tarnautojas laikinai perkeliamas į kitas pareigas, jeigu jis atitinka kitų pareigų pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus.

3. Valstybės tarnautoją laikinai perkelti į kitas pareigas galima tik su jo rašytiniu sutikimu, išskyrus karo padėties, nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų atvejus. Jeigu valstybės tarnautojas raštu nesutinka būti perkeltas į kitas pareigas, jis nušalinamas nuo pareigų šio įstatymo nustatyta tvarka.

4. Valstybės tarnautojas į kitas pareigas laikinai perkeliamas ne ilgesniam kaip Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 18 straipsnio 8 dalyje nustatytam asmens kandidatūros tikrinimo laikotarpiui arba šiam laikotarpiui nušalinamas nuo pareigų.

16 straipsnis. Valstybės tarnautojų perkėlimas į kitas pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose, taip pat į pareigas tarptautinėse ir Europos Sąjungos institucijose ar užsienio valstybių institucijose bei perkėlimas dirbti į specialiąsias misijas

1. Karjeros valstybės tarnautojas su jo rašytiniu sutikimu gali būti perkeltas į kitas pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose, jeigu jis atitinka pareigybės, į kurią perkeliama, aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus, taip pat perkeltas dirbti į specialiąsias misijas.

2. Atsižvelgiant į delegavimą į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas reglamentuojančius teisės aktus, karjeros valstybės tarnautojas su jo rašytiniu sutikimu gali būti laikinai perkeltas į pareigas tarptautinėje ar Europos Sąjungos institucijoje ar užsienio valstybės institucijoje. Pretenduojantys būti laikinai perkelti į šias pareigas valstybės tarnautojai atrenkami Lietuvos Respublikos asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo ir Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Paprastai pagal šio straipsnio 1 ar 2 dalį perkeltas valstybės tarnautojas kitas pareigas gali eiti ne ilgiau kaip 3 metus, jeigu tarptautinė sutartis ar Europos Sąjungos teisės aktai nenustato kitaip, o perkeltas kadencijai priimtas karjeros valstybės tarnautojas kitas pareigas gali eiti ne ilgiau negu iki kadencijos pabaigos.

4. Pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis perkeltiems į kitas pareigas karjeros valstybės tarnautojams garantuojamos eitos arba kitos lygiavertės pareigos toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje. Pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis perkeltiems kadencijai priimtiems karjeros valstybės tarnautojams ši garantija taikoma ne ilgiau negu iki kadencijos pabaigos.

17 straipsnis. Valstybės tarnautojų tarnybinis kaitumas

1. Kai yra laisvos karjeros valstybės tarnautojo pareigos, karjeros valstybės tarnautojas jo prašymu gali būti perkeltas į kitas lygiavertes ar žemesnes pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jeigu jis atitinka kitų pareigų pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus. Gali būti sukeistos dviejų karjeros valstybės tarnautojų lygiavertės pareigos, jeigu jie to prašo. Šios dalies nuostatos netaikomos kadencijai priimtiems karjeros valstybės tarnautojams.

2. Laikinas valstybės tarnautojas, jo prašymu gali būti perkeltas į kitas lygiavertes ar

žemesnes laikinai negalinčio eiti pareigų karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jeigu jis atitinka kitų pareigų pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus.

3. Valstybės tarnautojo perkėlimo tarnybinio kaitumo būdu į kitas valstybės tarnautojo pareigas tvarką nustato Vyriausybė.

18 straipsnis. Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimas

1. Vertinama įstaigų vadovų (išskyrus įstaigų vadovus, priimamus į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu), karjeros valstybės tarnautojų ir laikinųjų valstybės tarnautojų tarnybinė veikla.

2. Įstaigos vadovo tarnybinės veiklos vertinimo tikslas – nustatyta tvarka įvertinti jo kompetencijas ir pasiektus rezultatus įgyvendinant susitarimą dėl pagrindinių kadencijos laikotarpio ir (ar) tam tikrų jo etapų veiklos tikslų ir rezultatų.

3. Karjeros valstybės tarnautojo ir laikinojo valstybės tarnautojo, tarnybinės veiklos vertinimo tikslas – nustatyta tvarka įvertinti jo kompetencijas ir pasiektus veiklos rezultatus.

4. Valstybės tarnautojo tarnybinė veikla vertinama, jeigu valstybės tarnautojas ne trumpiau kaip 6 mėnesius per kalendorinius metus eina pareigas toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje yra vertinama jo tarnybinė veikla.

5. Įstaigos vadovo tarnybinę veiklą vertina šį valstybės tarnautoją į pareigas priimantis asmuo, o kai įstaigos vadovą į pareigas priima kolegiali institucija, – šios institucijos vadovas. Karjeros valstybės tarnautojo ir laikinojo valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą vertina jo tiesioginis vadovas. Vertinant karjeros valstybės tarnautojo ir laikinojo valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą, valstybės tarnautojas turi teisę kviesti biudžetinės įstaigos darbuotojų atstovavimą įgyvendinančių subjektų atstovą dalyvauti tiesioginio vadovo atliekamame jo vertinime.

6. Įstaigos vadovą į pareigas priimantis asmuo, o kai įstaigos vadovą į pareigas priima kolegiali institucija, – šios institucijos vadovas, ar tiesioginis karjeros ar laikinojo valstybės tarnautojo vadovas (toliau – tiesioginis vadovas) valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą įvertina taip:

- 1) viršija lūkesčius;
- 2) atitinka lūkesčius;
- 3) iš dalies atitinka lūkesčius;
- 4) neatitinka lūkesčių.

7. Kai valstybės tarnautojo tarnybinė veikla įvertinama kaip atitinkanti lūkesčius, jo teisinė padėtis nesikeičia ir valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimas yra baigiamas, išskyrus atvejus, kai valstybės tarnautojas nesutinka su tiesioginio vadovo tarnybinės veiklos vertinimu.

8. Kai valstybės tarnautojo tarnybinė veikla įvertinama kaip viršijanti lūkesčius, tiesioginio vadovo rašytiniu motyvuotu pasiūlymu valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens sprendimu:

1) valstybės tarnautojui gali būti nustatoma didesnė pareiginė alga atsižvelgiant į įstaigos valstybės tarnautojų darbo apmokėjimo sistemos (toliau – Darbo apmokėjimo sistema) nuostatas, arba

2) valstybės tarnautojui gali būti taikomos šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalyje nustatytos skatinimo priemonės, arba

3) karjeros valstybės tarnautojas, išskyrus kadencijai priimtą valstybės tarnautoją, gali būti perkeliamas į aukštesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas, išskyrus pareigas, kurioms įstatymais yra nustatyta kadencija, toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje.

9. Karjeros valstybės tarnautojas, einantis valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos administracijos struktūrinio padalinio vadovo pareigas, išskyrus laikinąjį valstybės tarnautoją, kurio tarnybinė veikla bent 3 vertinimus iš eilės buvo įvertinta labai gerai arba kaip viršijanti lūkesčius, kartu su šio straipsnio 8 dalyje nurodytais pasiūlymais gali būti siūlomas įrašyti į 13 straipsnyje nurodytą pretendentų į aukštesniųjų vadovų pareigas rezervą.

10. Kai valstybės tarnautojo tarnybinė veikla įvertinama kaip iš dalies atitinkanti lūkesčius, jo teisinė padėtis nesikeičia, tačiau valstybės tarnautojui nustatomas privalomas kvalifikacijos tobulinimas.

11. Kai valstybės tarnautojo tarnybinė veikla įvertinama kaip neatitinkanti lūkesčių, tiesioginio vadovo rašytiniu motyvuotu pasiūlymu valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens sprendimu:

1) valstybės tarnautojui gali būti nustatoma mažesnė pareiginė alga atsižvelgiant į Darbo apmokėjimo sistemos nuostatas, tačiau ne mažesnė, negu tai pareigybei nustatytas mažiausias pareiginės algos koeficientas, arba

2) karjeros valstybės tarnautojas gali būti perkeltas į žemesnes pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, arba

3) valstybės tarnautojas gali būti atleistas iš pareigų, arba

4) valstybės tarnautojas atleidžiamas iš pareigų, pasibaigus jo tarnybinės veiklos gerinimo plano laikotarpiui valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą vertinimo metu įvertinus kaip neatitinkančią lūkesčių.

12. Valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą įvertinus kaip neatitinkančią lūkesčių, gali būti sudaromas ne trumpesnis negu 2 mėnesių ir ne ilgesnis negu 6 mėnesių jo tarnybinės veiklos gerinimo planas.

13. Valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos neeilinis vertinimas atliekamas valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens ar įstaigos vadovą į pareigas priimančio kolegialios institucijos vadovo sprendimu šiais atvejais:

1) tiesioginio vadovo rašytiniu motyvuotu pasiūlymu, susijusiu su valstybės tarnautojo veiklos rezultatais;

2) valstybės tarnautojo prašymu nustatyti jam didesnę pareiginės algos koeficientą;

3) karjeros valstybės tarnautojo prašymu perkelti jį į aukštesnes pareigas;

4) jeigu eilinio vertinimo metu valstybės tarnautojo tarnybinė veikla buvo įvertinta kaip neatitinkanti lūkesčių ir buvo sudarytas jo tarnybinės veiklos rezultatų gerinimo planas.

14. Neeilinis valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimas atliekamas ne dažniau kaip vieną kartą per kalendorinius metus, jeigu nuo valstybės tarnautojo eilinio tarnybinės veiklos vertinimo praėjo ne mažiau kaip 6 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai yra nustatomas trumpesnis veiklos rezultatų gerinimo plano laikotarpis, arba jeigu valstybės tarnautojas ne trumpiau kaip 6 mėnesius per kalendorinius metus ėjo pareigas toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje yra vertinama jo tarnybinė veikla.

15. Valstybės tarnautojas, nesutinkantis su tiesioginio vadovo tarnybinės veiklos vertinimu, turi teisę kreiptis į pareigas priimančią asmenį ar jo įgaliotą asmenį dėl tarnybinės veiklos vertinimo rezultatų peržiūrėjimo. Priimančio į pareigas ar jo įgalioto asmens sprendimas dėl vertinimo rezultatų peržiūrėjimo gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

16. Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo tvarką nustato Vyriausybė.

V SKYRIUS

DARBO UŽMOKESTIS

19 straipsnis. Darbo užmokestis ir darbo apmokėjimo sistema

1. Valstybės tarnautojo darbo užmokestį sudaro:
 - 1) pareiginė alga;
 - 2) priemokos;
 - 3) mokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties, viršvalandinį darbą ir budėjimą.
2. Už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą, budėjimą valstybės tarnautojams mokama Darbo kodekso nustatyta tvarka.
3. Darbo apmokėjimo sistema nustatoma kolektyvinėje sutartyje. Jeigu kolektyvinės sutarties nėra, darbo apmokėjimo sistemą nustato įstaigos vadovas ir padaro ją prieinamą visiems įstaigos valstybės tarnautojams susipažinti. Darbo apmokėjimo sistema nustatoma vadovaujantis Vyriausybės nustatytais rekomendacijomis. Darbo apmokėjimo sistemoje, atsižvelgiant į šio įstatymo ir Darbo kodekso nuostatas, detalizuojami įstaigos pareigybių sąraše esančių pareigybių pareiginės algos koeficiento, viršijančio šio įstatymo 1 priede nustatytą minimalų pareiginės algos koeficientą, dydžio nustatymo kriterijai (profesinio darbo patirtis, veiklos sudėtingumas, atsakomybės lygis, papildomų įgūdžių ar žinių, svarbių einamoms pareigoms, turėjimas ir pan.) ir, atsižvelgiant į nurodytuosius kriterijus, nustatomi didžiausi pareiginės algos koeficientų dydžiai, konkrečiai pareigybei nustatyti pareiginės algos koeficientų intervalai, priemokų skyrimo, mokėjimo už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą, budėjimą tvarka ir dydžiai. Prieš įstaigos vadovui nustatant ar keičiant darbo apmokėjimo sistemą turi būti įvykdytos darbuotojų informavimo ir konsultavimo procedūros Darbo kodekso nustatyta tvarka.
4. Valstybės tarnautojui gali būti mokama už dalyvavimą savo ar kitos įstaigos įgyvendinamuose projektuose, taip pat veikloje, atliekamoje pagal įstaigos sudarytas bendradarbiavimo sutartis su tarptautinėmis ar Europos Sąjungos teisės aktais įsteigtomis institucijomis (toliau – veikla pagal bendradarbiavimo sutartis), kurie turi konkrečius ir išmatuojamus tikslus, suderinamus su įstaigos misija ir tikslais, kuriems yra nustatytas įgyvendinimo terminas ir numatytas atskiras biudžetas. Už dalyvavimą Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose ar veikloje pagal bendradarbiavimo sutartis iš Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių lėšų mokama pagal projektų ar bendradarbiavimo sutartyse nustatytas sąlygas ir įkainius. Kai sąlygos ir įkainiai nėra nustatyti, mokėjimo už dalyvavimą projektinėje veikloje ar veikloje pagal bendradarbiavimo sutartis įkainius nustato įstaigos vadovas. Už laiką, kurį valstybės tarnautojas dalyvauja projektuose ar veikloje pagal bendradarbiavimo sutartis, už kurį mokama, šio straipsnio 1 dalyje nustatytas darbo užmokestis iš valstybės ar savivaldybės biudžeto lėšų valstybės tarnautojui nemokamas.

20 straipsnis. Pareiginė alga

1. Valstybės tarnautojo pareiginė alga nustatoma iš darbo apmokėjimo sistemoje pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo. Įstaigų vadovų pareiginė alga nustatoma pagal pareigybei šio įstatymo 2 priede nustatytą pareiginės algos koeficientą arba iš pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo. Jeigu pareiginė alga nustatoma iš pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo, pareiginės algos koeficientą nustato valstybės

tarnautoją į pareigas priimančio asmuo. Valstybės tarnautojo pareiginės algos maksimalus koeficientas negali viršyti įstaigos vadovo pareiginės algos maksimalaus koeficiento dydžio, nustatyto šio įstatymo 2 priede arba nustatyto kituose įstatymuose.

2. Pareiginės algos koeficiento vienetas yra Seimo patvirtintas atitinkamų metų pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis. Pareiginė alga apskaičiuojama atitinkamą pareiginės algos koeficientą dauginant iš šio bazinio dydžio.

3. Prieš skelbiant konkursą į valstybės tarnautojo pareigas, pareiginės algos koeficientas ar pareiginės algos koeficiento intervalas nustatomas iš darbo apmokėjimo sistemoje valstybės tarnautojo pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo. Skelbiant konkursą į įstaigos vadovo pareigas, pareiginė alga ar pareiginės algos intervalas nustatomas atitinkamai iš pareigybei šio įstatymo 2 priede nustatyto pareiginės algos koeficiento ar koeficientų intervalo. Valstybės tarnautojo pareigybei nustatytas pareiginės algos koeficientas ar koeficientų intervalas nurodomas skelbime apie konkursą.

4. Kitais atvejais, negu nurodyta šio straipsnio 3 dalyje, valstybės tarnautojui pareiginė alga nustatoma taip:

1) perkeliama ar laikinai perkeliama į aukštesnes pareigas nustatoma pareiginė alga, taikant ne mažiau kaip 0,12 didesnę pareiginės algos koeficientą, negu jam iki perkėlimo buvo nustatytas pareiginės algos koeficientas, ir ne mažesnę, negu tai pareigybei nustatytas mažiausias pareiginės algos koeficientas;

2) perkeliama ar laikinai perkeliama į lygiavertes pareigas nustatoma jo iki perkėlimo turėta pareiginė alga, o perkeliama ar laikinai perkeliama iš valstybės tarnautojo, neturinčio pavaldžių asmenų, pareigų į lygiavertes valstybės tarnautojo, turinčio pavaldžių asmenų, pareigas – jo iki perkėlimo turėta pareiginė alga, taikant ne mažiau kaip 0,12 didesnę pareiginės algos koeficientą, negu jam iki perkėlimo buvo nustatytas pareiginės algos koeficientas, tačiau visais šiame punkte nustatytais atvejais pareiginės algos koeficientas negali būti mažesnis, negu tai pareigybei nustatytas mažiausias pareiginės algos koeficientas;

3) atkuriančiam statusą nustatomas ne mažesnė, negu jam iki atsistatydinimo iš pareigų šio įstatymo 33 straipsnyje nustatytais atvejais nustatyta pareiginė alga;

4) perkeliama į žemesnes pareigas nustatoma pareiginė alga, kuri yra nustatoma taikant ne mažiau kaip 0,06 ir ne daugiau kaip 0,18 mažesnę pareiginės algos koeficientą, negu jam iki perkėlimo nustatytas pareiginės algos koeficientas, tačiau ne mažesnę, negu tai pareigybei nustatytas mažiausias pareiginės algos koeficientas;

5) laikinai perkeliama į žemesnes pareigas nustatoma jo iki perkėlimo turėta pareiginė alga;

6) pagal šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 2 dalis perkeltam ir grąžintam į eitas arba kitas lygiavertes toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje valstybės tarnautojui nustatoma ne mažesnė negu jam iki perkėlimo nustatyta pareiginė alga;

7) pagal šio įstatymo 14 straipsnio 12-17 dalis perkeltam valstybės tarnautojui nustatoma ne mažesnė negu jam iki perkėlimo nustatyta pareiginė alga;

8) karjeros valstybės tarnautojui, grąžintam iš politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo, priimamo į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu, pareigų į eitas karjeros valstybės tarnautojo pareigas, kai pasibaigia karjeros valstybės tarnautojo perkėlimo į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo, priimamo į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu, pareigas laikotarpis, – nustatomas ne mažesnis, negu jam iki perkėlimo nustatytas pareiginės algos koeficientas;

9) įstaigos vadovui – Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vadovui nustatomas didžiausias šio įstatymo 2 priede nustatytas pareiginės algos koeficientas iš tai pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo.

21 straipsnis. Priemokos

1. Valstybės tarnautojui skiriamos šios priemokos:

1) už pavadavimą, kai raštu pavedama laikinai atlikti ir kito valstybės tarnautojo ar darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, pareigybei nustatytas funkcijas, ar profesinės karo tarnybos kario pareigybei nustatytas funkcijas, išskyrus funkcijas, kurių valstybės tarnautojas negali atlikti dėl profesinės karo tarnybos specifikos. Priemokos už pavadavimą dydį nustato valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo, tačiau ši priemoka negali būti mažesnė kaip 10 procentų pareiginės algos;

2) už papildomų užduočių, suformuluotų raštu, atlikimą, kai dėl to viršijamas įprastas darbo krūvis arba kai atliekamos pareigybės aprašyme nenumatytos funkcijos. Priemokos už papildomų užduočių atlikimą dydį nustato valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo, tačiau ši priemoka negali būti mažesnė kaip 10 procentų pareiginės algos;

3) už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą, kai yra padidėjęs darbų mastas atliekant pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas neviršijant nustatytos darbo laiko trukmės. Priemokos dydį nustato valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo, tačiau ši priemoka negali būti mažesnė kaip 10 procentų pareiginės algos.

2. Valstybės tarnautojui skiriamų priemonių, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, suma negali viršyti 80 procentų pareiginės algos.

VI SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ SKATINIMAS IR ATSAKOMYBĖ

22 straipsnis. Skatinimas ir apdovanojimas

1. Už nepriekaištingą tarnybinių pareigų atlikimą valstybės tarnautojus į pareigas priimančio asmuo, o kai jį į pareigas priima Vyriausybė arba savivaldybės taryba, – atitinkamai Ministras Pirmininkas arba savivaldybės meras gali skatinti šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Valstybės tarnautojai gali būti skatinami šiomis skatinimo priemonėmis:

1) padėka;

2) nuo 1 iki 2 pareiginių algų dydžio pinigine išmoka už asmeninį išskirtinį indėlį įgyvendinant įstaigai nustatytus tikslus arba pasiektus rezultatus ir įgyvendintus uždavinius (tačiau ne dažniau kaip 2 kartus per kalendorinius metus);

3) suteikiant iki 5 mokamų poilsio dienų (tačiau ne daugiau kaip 10 darbo dienų per metus) arba atitinkamai sutrumpinant darbo laiką;

4) vienkartinę pinigine išmoka Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Valstybės tarnautojai, turintys galiojančią tarnybinę nuobaudą, neskatinami, išskyrus 18 straipsnio 8 dalyje nustatytą atvejį.

4. Už ypatingus nuopelnus valstybės tarnybai valstybės tarnautojai gali būti teikiami valstybės apdovanojimui gauti.

5. Apie valstybės tarnautojo gautus paskatinimus ir valstybės apdovanojimus įrašoma į valstybės tarnautojo asmens bylą.

23 straipsnis. Tarnybinės nuobaudos

1. Valstybės tarnautojui už tarnybinius nusižengimus, išskyrus mažareikšmius tarnybinius nusižengimus, skiriamos šio įstatymo nustatytos tarnybinės nuobaudos. Tarnybiniu nusižengimu laikomas valstybės tarnautojo pareigų neatlikimas ar netinkamas atlikimas dėl valstybės tarnautojo kaltės. Mažareikšmiu tarnybiniu nusižengimu laikomas tarnybinis nusižengimas, kurio tyrimą atlikus nustatyta, kad jis yra formalus pobūdžio, nesukėlęs neigiamų pasekmių, o tarnybinės nuobaudos paskyrimas būtų neproporcingas tarnybinio nusižengimo sunkumui.

2. Tarnybinė nuobauda skiriama atsižvelgiant į kaltę, tarnybinio nusižengimo padarymo priežastis, aplinkybes ir pasekmes, į valstybės tarnautojo veiklą iki tarnybinio nusižengimo padarymo, tarnybinių nusižengimų lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.

3. Už tarnybinius nusižengimus valstybės tarnautojui gali būti skiriama viena iš šių tarnybinių nuobaudų:

- 1) pastaba;
- 2) papeikimas;
- 3) griežtas papeikimas;
- 4) atleidimas iš pareigų.

4. Tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų gali būti skiriama už šiurkštų tarnybinių nusižengimų, taip pat už kitą tarnybinių nusižengimų, jeigu prieš tai valstybės tarnautojui nors kartą per pastaruosius 12 mėnesių buvo taikyta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas.

5. Šiurkščiu tarnybiniu nusižengimu laikoma:

1) valstybės tarnautojo elgesys, susijęs su tarnybinių pareigų atlikimu, diskredituojantis valstybės tarnybą, menkinantis įstaigos ar paties tarnautojo reputaciją, žeminantis žmogaus orumą, ar kiti veiksmai, tiesiogiai pažeidžiantys žmonių konstitucines teises;

2) valstybės ar tarnybos paslapties atskleidimas;

3) korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, kaip jos apibrėžtos Korupcijos prevencijos įstatyme, susijusios su tarnybinių pareigų atlikimu, nors už šią veiką valstybės tarnautojas ir nebuvo traukiamas baudžiamojon ar administracinėn atsakomybėn;

4) piktnaudžiavimas tarnyba;

5) šiurkštus Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų pažeidimas;

6) dalyvavimas su valstybės tarnautojo pareigomis nesuderinamoje veikloje;

7) nebuvimas tarnyboje (darbe) vieną ar daugiau darbo dienų be pateisinamos priežasties;

8) buvimas tarnybos (darbo) metu neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų, taip pat ne tarnybos (ne darbo) metu viešojoje vietoje, jeigu valstybės tarnautojo elgesys įžeidžia žmogaus orumą ar diskredituoja valstybės ar savivaldybės institucijos ir įstaigos autoritetą;

9) valstybės ar savivaldybės lėšų ir turto apskaitos pažeidimas, turėjęs reikšmingos įtakos valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenų teisingumui, ar reikšmingas valstybės ar savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo pažeidimas;

10) įsiteisėjusių teismo sprendimų, susijusių su valstybės tarnautojo pareigomis ir jų atlikimu, nevykdymas.

24 straipsnis. Asmenų, dėl kurių pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, teisės

Valstybės tarnautojas ar valstybės tarnautojo pareigas ėjęs asmuo, dėl kurio pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, turi teisę:

- 1) būti raštu informuotas apie pradėtą tarnybinio nusižengimo tyrimą ir jo prašymu susipažinti su valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos turimais duomenimis apie jo galimai padarytą tarnybinį nusižengimą arba gauti šiuos duomenis;
- 2) teikti paaiškinimus, įrodymus, prašymus ar kitą informaciją dėl jo galimai padaryto tarnybinio nusižengimo;
- 3) dalyvauti tikrinant vietoje su jo galimai padarytu tarnybiniu nusižengimu susijusius faktinius duomenis;
- 4) pareikšti motyvuotą nušalinimą tarnybinį nusižengimą tirti įgaliotiems asmenims dėl jų galimo šališkumo, apskųsti šių asmenų veikimą ar neveikimą;
- 5) baigus tarnybinio nusižengimo tyrimą, gauti priimtą sprendimą, jo prašymu susipažinti su tarnybinio nusižengimo tyrimo medžiaga arba gauti jos kopiją;
- 6) turėti atstovą;
- 7) skųsti sprendimus dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo ar valstybės tarnautojo pareigas ėjusio asmens pripažinimo padariusiu tarnybinį nusižengimą ir tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, nustatymo.

25 straipsnis. Tarnybinių nuobaudų skyrimas

1. Tarnybinė nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tarnybinio nusižengimo paaiškėjimo dienos, neįskaitant laiko, kurį valstybės tarnautojas nebuvo darbe dėl ligos, buvo komandiruotėje arba atostogavo, buvo nušalintas nuo pareigų, taip pat laikas, per kurį Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka turi būti išnagrinėtas skundas dėl profesinės sąjungos atstovaujamojo ir (arba) valdymo organo nesutikimas dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo valstybės tarnautojui, o iškėlus baudžiamąją bylą arba Seimo kontrolieriui atliekant tyrimą, taip pat atliekant tarnybinį ar kitą kompetentingos institucijos patikrinimą, ikiteisminį tyrimą, tarnybinio nusižengimo tyrimą šio straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytu atveju, – ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo baudžiamosios bylos nutraukimo arba teismo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos, Seimo kontrolieriaus pažymos surašymo, tarnybinio ar kito kompetentingos institucijos patikrinimo užbaigimo, ikiteisminio tyrimo pabaigos, motyvuotos išvados apie tyrimo rezultatus šio straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytu atveju surašymo dienos. Į šioje dalyje nustatytą 2 mėnesių tarnybinės nuobaudos skyrimo terminą neįskaitomas laikas, kurį valstybės tarnautojas nebuvo darbe dėl laikinojo nedarbingumo, buvo komandiruotėje, atostogavo arba buvo nušalintas nuo pareigų, taip pat laikas, per kurį Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka turi būti išnagrinėtas skundas dėl profesinės sąjungos atstovaujamojo ir (arba) valdymo organo nesutikimas dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo valstybės tarnautojui. Valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens arba, jeigu valstybės tarnautoją į pareigas priima Seimas, Vyriausybė, savivaldybės taryba, – atitinkamai Seimo Pirmininkas, Ministras Pirmininkas, savivaldybės meras pradeda tarnybinio nusižengimo tyrimą savo sprendimu arba kai jie gauna oficialią informaciją apie valstybės tarnautojo tarnybinį nusižengimą. Jeigu įsiteisėjusiame teismo sprendime konstatuota, kad valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga pažeidė įstatymus ar kitus teisės aktus, šioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje turi būti pradėtas valstybės tarnautojų, dėl kurių galimos kaltės buvo padaryti įsiteisėjusiame teismo sprendime konstatuoti įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimai, tarnybinio nusižengimo tyrimas. Tarnybinė nuobauda neskiriama, jeigu nuo nusižengimo padarymo dienos praėjo 6 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai tarnybinis nusižengimas

nustatomas atliekant auditą, piniginių ar kitokių vertybių reviziją (inventorizaciją) arba kai Seimo kontrolierius atlieka tyrimą, taip pat kai atliekamas tarnybinis ar kitas kompetentingos institucijos patikrinimas, ikiteisminis tyrimas arba kai yra pažeidžiamos Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatos arba įsiteisėja teismo sprendimas, kuriame konstatuota, kad valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga pažeidė įstatymus ar kitus teisės aktus. Šiais atvejais tarnybinė nuobauda skiriama ne vėliau kaip per 3 metus nuo nusižengimo padarymo dienos.

2. Tarnybinio nusižengimo tyrimas, gavus oficialią informaciją apie galimą valstybės tarnautojo tarnybinį nusižengimą, pradedamas, o pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas tęsiamas ir atitinkamas sprendimas dėl tarnybinio nusižengimo padarymo pripažinimo ir tarnybinės nuobaudos skyrimo priimamas taip pat:

1) kai valstybės tarnautojas, dėl kurio galimo tarnybinio nusižengimo gauta oficiali informacija arba dėl kurio pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, perkeliamas į valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje. Šiuo atveju asmuo, pradėjęs tarnybinio nusižengimo tyrimą, motyvuotą išvadą apie tyrimo rezultatus, kurioje konstatuojama, kad valstybės tarnautojas padarė tarnybinį nusižengimą, ir siūloma jam skirti tarnybinę nuobaudą, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka perduoda institucijos ar įstaigos, į kurią perkeltas valstybės tarnautojas, vadovui, šio įstatymo 39 straipsnyje nurodytam registrai ir valstybės tarnautojui, kuris pripažintas padaręs tarnybinį nusižengimą. Sprendimą dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo valstybės tarnautojui priima institucijos ar įstaigos, į kurią valstybės tarnautojas yra perkeltas, vadovas, atsižvelgdamas į šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus;

2) kai valstybės tarnautojas, dėl kurio galimo tarnybinio nusižengimo gauta oficiali informacija arba dėl kurio pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, atleidžiamas iš valstybės tarnautojo pareigų. Sprendimą dėl asmens, ėjusio valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padarius tarnybinį nusižengimą ir tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, priima tarnybinio nusižengimo tyrimą pradėjęs asmuo, atsižvelgdamas į šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus. Šis sprendimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka perduodamas šio įstatymo 39 straipsnyje nurodytam registrai ir asmeniui, ėjusiam valstybės tarnautojo pareigas.

3. Už vieną tarnybinį nusižengimą galima skirti tik vieną tarnybinę nuobaudą.

4. Kai paaiškėja, kad tarnybinis nusižengimas turi nusikalstamos veikos ar administracinio nusižengimo požymių, tarnybinio nusižengimo tyrimas sustabdomas ir tarnybinio patikrinimo medžiaga perduodama institucijai, kompetentingai tirti ir nagrinėti atitinkamas bylas. Jeigu atsisakoma pradėti ikiteisminį tyrimą ar administracinio nusižengimo teiseną arba asmuo atleidžiamas nuo baudžiamosios arba administracinės atsakomybės, tarnybinio nusižengimo tyrimas tęsiamas ir tarnybinė nuobauda turi būti paskirta šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka ir terminais. Kai valstybės tarnautojo veika turi savarankiško tarnybinio nusižengimo požymių, pagal kuriuos akivaizdžiai galima šį tarnybinį nusižengimą atriboti nuo nusikalstamos veikos ar administracinio nusižengimo, tarnybinio nusižengimo tyrimas tęsiamas neatsižvelgiant į baudžiamojo proceso ar administracinio nusižengimo teisenos eigą.

5. Tarnybinę nuobaudą skiria arba sprendimą dėl asmens, ėjusio valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padarius tarnybinį nusižengimą ir sprendimą dėl tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, priima valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo.

6. Sprendimas dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo ar dėl asmens, ėjusio valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padarius tarnybinį nusižengimą ir tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, nustatymo gali būti skundžiamas teismui.

7. Valstybės tarnautojas laikomas nebaustu tarnybine nuobauda, kai po tarnybinės nuobaudos paskyrimo dienos praėjo vieni metai.

8. Tarnybinė nuobauda ją paskyrusio asmens motyvuotu sprendimu gali būti panaikinta anksčiau, negu sueis šio straipsnio 7 dalyje nustatytas terminas, tačiau ne anksčiau negu po 6 mėnesių nuo jos paskyrimo dienos arba kai valstybės tarnautojas gauna valstybės apdovanojimą.

9. Sprendimų dėl tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams ir sprendimų dėl asmenų, ėjusių valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padarius tarnybinių nusižengimą ir sprendimų dėl tarnybinių nuobaudų, kurios turėtų būti jiems skirtos, priėmimo tvarką, taip pat šio straipsnio 2 dalyje nurodytų motyvuotų išvadų apie tyrimų rezultatus ir priimtų sprendimų dėl asmenų, ėjusių valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padarius tarnybinių nusižengimą perdavimo atitinkamiems asmenims terminus ir tvarką nustato Vyriausybė.

10. Tarnybinio nusižengimo tyrime dalyvauja darbdavio lygmeniu veikiančios profesinės sąjungos atstovas, o jei jos nėra - darbo tarybos atstovas ar darbuotojų patikėtinis.

26 straipsnis. Tarnybinę atsakomybę lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės

1. Tarnybinę atsakomybę lengvinančios aplinkybės yra šios:

- 1) valstybės tarnautojas nedelsdamas pats praneša padaręs tarnybinių nusižengimą;
- 2) valstybės tarnautojas padėjo atskleisti tarnybinių nusižengimą;
- 3) tarnybinių nusižengimą padaręs valstybės tarnautojas užkirto kelią neigiamoms tarnybinio nusižengimo pasekmėms;
- 4) tarnybinių nusižengimą padaręs valstybės tarnautojas savo noru atlygino nuostolius ar pašalino padarytą žalą;
- 5) tarnybinis nusižengimas padarytas dėl psichinės ar fizinės prievartos;
- 6) tarnybinių nusižengimą padarė nėsčia valstybės tarnautoja, jeigu ši aplinkybė turėjo įtakos nusižengimo padarymui;
- 7) tarnybinis nusižengimas padarytas dėl didelio susijaudinimo, kurį sukėlė neteisėti kito asmens veiksmai.

2. Valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens gali ir kitas šio straipsnio 1 dalyje nenurodytas aplinkybės pripažinti tarnybinę atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis.

3. Tarnybinę atsakomybę sunkinančios aplinkybės yra šios:

- 1) tarnybinis nusižengimas padarytas grupės susitarusių valstybės tarnautojų;
 - 2) tarnybinis nusižengimas padarytas pasinaudojant ekstremaliąja situacija ar jos aplinkybėmis;
 - 3) per vienus metus nuo tarnybinės nuobaudos paskyrimo padarytas kitas tarnybinis nusižengimas;
 - 4) tarnybinis nusižengimas padarytas neblaivaus ar nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų apsvaigusio valstybės tarnautojo;
 - 5) tarnybinis nusižengimas padarytas dėl savanaudiškų paskatų.
4. Kiti įstatymai gali numatyti ir kitų tarnybinę atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių.

27 straipsnis. Materialinės atsakomybės sąlygos ir žalos atlyginimo tvarka

1. Valstybės tarnautojas turi atlyginti savo neteisėta kalta veika valstybės ir savivaldybės institucijai ir įstaigai padarytą tiesioginę materialinę žalą.

2. Valstybės tarnautojas atlygina visą šio straipsnio 1 dalyje nurodytą žalą, jeigu ją padarė atlikdamas viešojo administravimo veiklą ir (arba) padėdamas valstybės ar vietos valdžią įgyvendinantiems asmenims atlikti jiems nustatytas funkcijas, tačiau atlygintinos žalos dydis negali viršyti 6 vidutinių valstybės tarnautojo darbo užmokesčių, išskyrus atvejus, kai žala padaryta tyčia. Nustatant atlygintinos žalos dydį, kitais atvejais *mutatis mutandis* taikomas Darbo kodekso 152 straipsnis.

3. Valstybės ir savivaldybės institucijai ir įstaigai padarytą žalą valstybės tarnautojas gali atlyginti savo noru.

4. Jeigu valstybės tarnautojas gera valia šalių susitarimu žalos neatlygino natūra ar pinigais, padarytos žalos atlyginimas valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens, o kai valstybės tarnautoją į pareigas priima Seimas, Vyriausybė ar savivaldybės taryba, – atitinkamai Seimo valdybos, Ministro Pirmininko ar savivaldybės mero sprendimu išskaitomas iš valstybės tarnautojo darbo užmokesčio. Ne teismo tvarka išskaitomas žalos atlyginimas negali viršyti žalą padariusio valstybės tarnautojo vieno mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio net ir tuo atveju, jeigu buvo padaryta didesnė žala. Sprendimas dėl žalos atlyginimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo žalos paaiškėjimo dienos.

5. Pagal šio straipsnio 2 dalį valstybės tarnautojui priklausančios atlyginti žalos dalis, kuri liko neatlyginta po žalos atlyginimo išskaitymo šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka, išieškoma pareiškus ieškinį teisme.

6. Valstybės tarnautojas, nesutinkantis su jį į pareigas priimančio asmens, o kai valstybės tarnautoją į pareigas priima Seimas, Vyriausybė ar savivaldybės taryba, – atitinkamai Seimo valdybos, Ministro Pirmininko ar savivaldybės mero sprendimu dėl valstybės ir savivaldybės institucijai ir įstaigai padarytos žalos atlyginimo, turi teisę kreiptis į teismą. Kreipimasis į teismą sustabdo žalos atlyginimo išieškojimą pagal šio straipsnio 4 dalį.

7. Valstybės tarnautojo atleidimas iš valstybės tarnautojo pareigų arba valstybės tarnautojo perkėlimas arba priėmimas į valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje neatleidžia jo nuo padarytos dėl jo kaltės žalos atlyginimo.

28 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų regreso (atgręžtinio reikalavimo) teisė į žalą padariusį valstybės tarnautoją

1. Žala, atsiradusi dėl valstybės ir savivaldybės institucijos ir įstaigos neteisėtų veiksmų, atlyginama Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

2. Valstybės tarnautojo padarytą žalą atlyginusi valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, o kai žala padaryta neteisėtais įstaigos vadovo veiksmais, – įstaigos vadovą į pareigas priimančio asmuo turi regreso tvarka reikalauti iš žalą padariusio valstybės tarnautojo tokio dydžio žalos atlyginimo, kiek ji sumokėjo, bet ne daugiau kaip 9 vidutinių valstybės tarnautojo darbo užmokesčių. Jeigu valstybės tarnautojas žalą padarė tyčia, valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga į padariusį žalą valstybės tarnautoją turi tokio dydžio regreso teisę, kiek ji sumokėjo žalos atlyginimo. Žala atlyginama šio įstatymo 27 straipsnio 3, 4, 5, 6 ir 7 dalyse nustatyta tvarka.

3. Kolegialios valstybės ar savivaldybės institucijos vadovas ir nariai privalo solidariai atlyginti valstybės ir savivaldybės institucijai ir įstaigai žalą, padarytą dėl kolegialios institucijos sprendimų, priimtų pažeidžiant Lietuvos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus. Nuo pareigos atlyginti žalą atleidžiami tie asmenys, kurie balsavo prieš tokį sprendimą arba nedalyvavo posėdyje jį priimant. Kolegialios valstybės ar savivaldybės institucijos vadovo ir nario atsistatydinimas ar atšaukimas iš pareigų neatleidžia jų nuo padarytos dėl jų kaltės žalos atlyginimo.

29 straipsnis. Valstybės tarnautojo nušalinimas nuo pareigų

1. Valstybės tarnautojas nuo pareigų privalo būti nušalintas Darbo kodekso nustatytais atvejais, taip pat jeigu nėra pareigų, į kurias valstybės tarnautojas gali būti perkeltas Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka jam uždraudus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, arba valstybės tarnautojas nesutinka būti perkeltas į kitas pareigas. Šiuo atveju valstybės tarnautojas nušalinamas Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka atliekamo patikrinimo laikotarpiui.

2. Valstybės tarnautojas nuo pareigų gali būti nušalintas, jeigu:

1) šio straipsnio 3 dalyje nurodyti asmenys iš pagal Baudžiamojo proceso kodeksą pareikšti įtarimus ar kaltinimus įgaliojimus turinčio pareigūno gauna informacijos, kad valstybės tarnautojas įtariamas ar kaltinamas padaręs tyčinį nusikaltimą arba įtariamas ar kaltinamas padaręs nusikaltimą arba baudžiamąjį nusižengimą valstybės tarnybai ar viešiesiems interesams. Šiuo atveju, įvertinus valstybės tarnautojo einamų pareigų pobūdį, atliekamas funkcijas ir kitas svarbias aplinkybes, dėl kurių tolesnis jo pareigų vykdymas būtų nesuderinamas su pareikštais įtarimais ar kaltinimais, valstybės tarnautojas gali būti nušalinamas iki 3 mėnesių laikotarpiui. Prireikus šios priemonės taikymas gali būti pratęstas 1 mėnesiui. Pratesimų skaičius neribojamas, bet visais atvejais nušalinimas negali trukti ilgiau kaip iki baudžiamojo proceso pabaigos;

2) dėl valstybės tarnautojo yra pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas ar tarnybinis patikrinimas ir valstybės tarnautojas toliau eidamas pareigas trukdo ar siekia paveikti tarnybinio nusižengimo tyrimo ar tarnybinio patikrinimo eigą ar rezultatus. Šiuo atveju valstybės tarnautojas nušalinamas tarnybinio nusižengimo tyrimo ar tarnybinio patikrinimo laikui (į šį terminą neįskaitomas valstybės tarnautojo laikinojo nedarbingumo ar atostogų laikas);

3) tarnybinio nusižengimo tyrimas ar tarnybinis patikrinimas atliekamas dėl veikos, už kurią valstybės tarnautojas gali būti atleistas iš pareigų. Šiuo atveju valstybės tarnautojas nušalinamas tarnybinio nusižengimo tyrimo ar tarnybinio patikrinimo laikui (į šį terminą neįskaitomas valstybės tarnautojo laikinojo nedarbingumo ar atostogų laikas).

3. Valstybės tarnautojas nuo pareigų nušalinamas jį į pareigas priimančio asmens ar jo įgalioto asmens, o kai valstybės tarnautoją į pareigas priima Seimas, Vyriausybė, savivaldybės taryba, – atitinkamai Seimo Pirmininko, Ministro Pirmininko, savivaldybės mero sprendimu.

4. Sprendime nušalinti valstybės tarnautoją nuo pareigų turi būti nurodytas laikotarpis, kuriam valstybės tarnautojas nušalinamas nuo pareigų, nušalinimo priežastys, teisinis pagrindas, sprendimo apskundimo tvarka ir terminai.

5. Šio straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu nušalintas nuo pareigų valstybės tarnautojas su jo sutikimu gali būti laikinai perkeltas į lygiavertes ar žemesnes valstybės tarnautojo pareigas, jei toks perkėlimas neprieštarauja nušalinimo tikslui.

6. Nušalinimo terminui pasibaigus, valstybės tarnautojas grąžinamas į eitas pareigas, jeigu po nušalinimo nėra pagrindo atleisti jį iš pareigų.

7. Už nušalinimo laikotarpį valstybės tarnautojui darbo užmokestis nemokamas, išskyrus Darbo kodekse nustatytus atvejus.

8. Valstybės tarnautojas, nuo pareigų nušalintas nepagrįstai ar nepasitvirtinus aplinkybėms, lėmusioms nušalinimą, grąžinamas į eitas pareigas ir per 10 darbo dienų, kai valstybės tarnautojas vėl pradėjo eiti pareigas, jam išmokamas darbo užmokestis už laikotarpį, kurį jis buvo nušalintas nuo pareigų, taip pat delspinigiai, kurių dydį tvirtina Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir

darbo ministras. Delspinigiai nemokami, jeigu valstybės tarnautojui žala atlyginta kitų įstatymų nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ ATOSTOGOS IR GARANTIJOS

30 straipsnis. Atostogos

1. Valstybės tarnautojams suteikiamos Darbo kodekse numatytos atostogos.
2. Be Darbo kodekse numatytų atostogų, valstybės tarnautojams suteikiamos šios atostogos:
 - 1) iki 5 darbo dienų trukmės persikėlimo atostogos karjeros valstybės tarnautojui dėl šio įstatymo 14 straipsnyje nustatyto perkėlimo į kitas pareigas kitoje gyvenamojoje vietovėje ir dėl šio įstatymo 16 straipsnyje nustatyto perkėlimo į kitas pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose, dėl perkėlimo dirbti į specialiąsias misijas, taip pat dėl karjeros valstybės tarnautojo laikino perkėlimo dirbti į tarptautinę ar Europos Sąjungos instituciją ar užsienio valstybės instituciją skiriama iki 5 darbo dienų persikėlimo atostogų. Už šį laikotarpį valstybės tarnautojui mokamas jo vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, apskaičiuotas Vyriausybės nustatyta tvarka;
 - 2) valstybės tarnautojui jį į pareigas priimančio asmens ir valstybės tarnautojo susitarimu gali būti suteiktos atostogos dėl dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose, kuriuose vykdoma su valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos misija ir strateginiais tikslais nesusijusi veikla užsienio valstybėje. Šiuo atveju valstybės tarnautojui paliekamos jo eitos pareigos, tačiau jam nustatytas darbo užmokestis nemokamas.
 - 3) valstybės tarnautojui, turinčiam ne trumpesnę kaip 3 mėnesių tarnybos stažą toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jo ir į pareigas jį priimančio asmens susitarimu gali būti suteiktos iki vienerių metų trukmės atostogos kvalifikacijai tobulinti. Šiuo atveju valstybės tarnautojui paliekamos jo eitos pareigos, tačiau jam nustatytas darbo užmokestis nemokamas. Pasinaudoti šiomis atostogomis valstybės tarnautojas gali ne dažniau kaip vieną kartą per 5 metus.

31 straipsnis. Tarnybos stažas

1. Pagal šį įstatymą tarnybos stažą sudaro Lietuvos valstybei ištarnautų nuo 1990 m. kovo 11 d. einant valstybės tarnautojo pareigas, įskaitant šio įstatymo 1 straipsnio 3 dalyje, 4 dalies 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 12 punktuose nurodytas pareigas (išskyrus savivaldybės tarybos narius, kurie nebuvo meru ir mero pavaduotoju), metų skaičius. Į tarnybos Lietuvos valstybei stažą taip pat įskaitomas laikotarpis einant Valstybės tarnybos įstatymo 33 straipsnio 3 dalyje (2001 m. rugsėjo 27 d. įstatymo Nr. IX-525 redakcija) nustatytas pareigas. Tarnybos stažas skaičiuojamas nuo valstybės tarnautojo tarnybos (darbo) valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose pradžios arba nuo paskyrimo, priėmimo ar išrinkimo į pareigas valstybės tarnyboje šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka dienos. Tarnybos (darbo) ne vienu laikotarpiu einant valstybės tarnautojo pareigas valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose stažas sudedamas. Į tarnybos stažą taip pat įskaitomi kasmetinių, nėštumo ir gimdymo atostogų, tėvystės atostogų, atostogų vaikui prižiūrėti, perkėlimo į pareigas tarptautinėje ar Europos Sąjungos institucijoje ar užsienio valstybės institucijoje pagal šio įstatymo 16 straipsnio 2 dalį, darbo tarptautinėje ar Europos Sąjungos institucijoje ar užsienio valstybės institucijoje laikotarpiai, dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinės organizacijos finansuojamuose projektuose užsienio valstybės institucijoje laikotarpiai, atostogos dėl dalyvavimo

Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose, mokymosi atostogos, pagal šio įstatymo 30 straipsnio 2 dalį suteiktų atostogų laikas ir ligos išmokos gavimo laikotarpiai.

2. Valstybės tarnautojui suteikiant papildomas kasmetines atostogas pagal Darbo kodekso 138 straipsnio 2 dalį, į ilgalaikio nepertraukiamojo darbo pas tą patį darbdavį laiką įskaitomas šio straipsnio 1 dalyje nurodytas tarnybos Lietuvos valstybei stažas.

3. Laikotarpis, kurį valstybės tarnautojas buvo nušalintas nuo pareigų, į tarnybos stažą neįskaitomas, išskyrus atvejus, kai pripažįstama, kad valstybės tarnautojas buvo nušalintas nepagrįstai, arba kai nepasitvirtina aplinkybės, lėmusios valstybės tarnautojo nušalinimą.

4. Tarnybos stažo skaičiavimo tvarką nustato Vyriausybė.

32 straipsnis. Išeitinės išmokos ir kompensacijos

1. Atsistatydinusiame iš pareigų šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytu pagrindu dėl to, kad negali tinkamai atlikti savo darbo funkcijos dėl ligos ar neįgalumo arba dėl to, kad namuose slaugo šeimos narį (vaiką, tėvą (įtėvį, rūpintoją), motiną (įmotę, rūpintoją), vyrą, žmoną, partnerį), kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos ar specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, jo atleidimo iš pareigų dieną išmokama 2 mėnesių jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka. Šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 7 punkte nurodytu pagrindu atleidžiamam iš pareigų valstybės tarnautojui, jo atleidimo iš pareigų dieną išmokama 2 mėnesių jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka. Šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 13 punkte nurodytais pagrindais atleidžiamam iš pareigų valstybės tarnautojui jo atleidimo iš pareigų dieną išmokama vieno mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka. Šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 14 punkte nurodytu pagrindu atleidžiamam iš pareigų valstybės tarnautojui jo atleidimo iš pareigų dieną išmokama 2 mėnesių jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka. Šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytu pagrindu atleistam iš pareigų politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojui vieno mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka mokama, jeigu jis ėjo pareigas ne mažiau kaip pusę jį į pareigas pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos teisės aktuose nustatytos kadencijos trukmės. Ši išeitinė išmoka politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojui išmokama praėjus mėnesiui nuo jo atleidimo iš pareigų dienos. Jeigu iki šios išmokos išmokėjimo asmuo pradėjo eiti valstybės tarnautojo pareigas ar buvo priimtas į darbą valstybės ar savivaldybės įstaigoje, išlaikomoje iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų, valstybės ar savivaldybės įmonėje, viešojoje įstaigoje, kurių savininkė yra valstybė arba savivaldybė, ar Lietuvos banke, išeitinė išmoka mokama tik už laikotarpį iki asmens priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas ar priėmimo į darbą valstybės ar savivaldybės įstaigoje, išlaikomoje iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų, valstybės ar savivaldybės įmonėje, viešojoje įstaigoje, kurių savininkė yra valstybė arba savivaldybė, ar Lietuvos banke dienos.

2. Pagal šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 10 punktą atleidžiamam iš pareigų valstybės tarnautojui išmokama iki pareigybės panaikinimo jo gauto vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka, atsižvelgiant į valstybės tarnautojo tarnybos valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje stažą (į tarnybos stažą valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje taip pat įskaitomas laikas, kurį valstybės tarnautojas šio įstatymo 14, 16 ir 17 straipsniuose nustatytais atvejais buvo perkeltas į kitas pareigas:

- 1) iki vienu metų – vieno mėnesio;
- 2) nuo vienu iki penkerių metų – 2 mėnesių;
- 3) nuo penkerių iki dešimt metų – 3 mėnesių;
- 4) nuo dešimt iki dvidešimt metų – 4 mėnesių;
- 5) daugiau kaip dvidešimt metų – 5 mėnesių.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nustatytas išeitines išmokas moka valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, kurios vadovas priėmė sprendimą dėl pareigybės panaikinimo. Jeigu pareigybė panaikinama Seimo ar Vyriausybės sprendimu, išeitines išmokas moka įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija ar įstaiga.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyta išeitinė išmoka pradedama mokėti praėjus mėnesiui nuo valstybės tarnautojo atleidimo dienos ir mokama kas mėnesį lygiomis dalimis. Jos mokėjimas nutraukiamas, jeigu asmuo pradeda eiti valstybės tarnautojo pareigas ar priimamas į darbą valstybės ar savivaldybės įstaigoje, išlaikomoje iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų, valstybės ar savivaldybės įmonėje, viešojoje įstaigoje, kurių savininkė yra valstybė arba savivaldybė, ar Lietuvos banke. Jeigu asmuo pradeda eiti valstybės tarnautojo pareigas ne pirmą mėnesio dieną, išeitinė išmoka mokama tik už to mėnesio dienas iki priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas ar priėmimo į darbą valstybės ar savivaldybės įstaigoje, išlaikomoje iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų, valstybės ar savivaldybės įmonėje, viešojoje įstaigoje, kurių savininkė yra valstybė arba savivaldybė, ar Lietuvos banke dienos. Asmeniui mirus, išeitinės išmokos dalis, priklausanti asmeniui už tą mėnesį, kurį jis mirė, neišmokėta iki asmens mirties dienos, išmokama įpėdiniui, pateikusiam paveldėjimo dokumentus.

5. Šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalyje nurodytais pagrindais, specialiaame įstatyme arba tiesiogiai taikomame Europos Sąjungos teisės akte nustatytais pagrindais atleidžiamam, pagal šį įstatymą nuolat į kitas valstybės tarnautojo pareigas į kitą valstybės ar savivaldybės instituciją ar įstaigą perkeliama valstybės tarnautojui jo atleidimo (perkėlimo) iš pareigų dieną išmokamos visos jam priklausančios pinigų sumos, šio straipsnio 1 dalyje nurodytą išeitinę išmoką, mokamą politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams, atleidžiamiems iš pareigų šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytu pagrindu, ir šio straipsnio 2 dalyje nurodytą išeitinę išmoką, nebent sudaromas susitarimas, kad su valstybės tarnautoju bus atsiskaityta ne vėliau kaip per dešimt darbo dienų.

6. Šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 19 punkte nurodytu pagrindu atleidžiamam iš pareigų įstaigos vadovui (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) ir karjeros valstybės tarnautojui gali būti mokama kompensacija, kuri yra ne didesnė negu šio straipsnio 2 dalyje nurodyta išeitinė išmoka ir kuri išmokama tokiam valstybės tarnautojui jo atleidimo iš pareigų dieną.

7. Valstybės tarnautojams, kurių darbo vieta yra užsienyje, Vyriausybės nustatyta tvarka mokamos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytos su jų darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos bei kompensacijos valstybės tarnautojų sutuoktiniams, partneriams ir vaikams (įvaikiams), išvykusiems į užsienį kartu su valstybės tarnautojais, išlaikyti.

33 straipsnis. Statuso atkūrimas

1. Teisę atkurti karjeros valstybės tarnautojo statusą – Vyriausybės nustatyta tvarka grįžti į eitas arba, jeigu nėra galimybės, kitas lygiavertes ar žemesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje – ir teisę atkurti

įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymuose nustatyta kadencijai) statusą – Vyriausybės nustatyta tvarka grįžti į eitas arba, jeigu nėra galimybės, kitas lygiavertės ar žemesnės įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymo nustatyta kadencijai) pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje – turi savo noru iš karjeros valstybės tarnautojo arba įstaigos vadovo pareigų dėl šių priežasčių atsistatydinę asmenys:

1) paskyrimo ar išrinkimo į valstybės politiko, Europos Parlamento nario, Seimo, Respublikos Prezidento ar Vyriausybės skiriamo valstybės institucijos ar įstaigos vadovo - valstybės pareigūno, kito Seimo, Respublikos Prezidento ar Vyriausybės skiriamo valstybės pareigūno, Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybinės (nuolatinės) komisijos ar tarybos pirmininko, jo pavaduotojo ar nario, taip pat pagal specialų įstatymą įsteigtos komisijos, tarybos, fondo valdybos pirmininko ar nario, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo, valstybės tarnautojo statusą turinčio įstaigos vadovo, priimto į pareigas įstatymo nustatyta kadencijai, pareigas, – per 3 mėnesius po paskyrimo (išrinkimo) į šias pareigas laikotarpio pabaigos ar kitaip nutrūkus jų įgaliojimams; tokios teisės neturi asmenys, kurių įgaliojimai eiti šiame punkte nurodytas pareigas nutrūko dėl priežasčių, susijusių su nepatenkinamais tarnybinės veiklos rezultatais, ar už tarnybinius nusižengimus;

2) darbo viešojo administravimo srityje tarptautinėje organizacijoje ar institucijoje, Europos Sąjungos institucijoje ar įstaigoje, Europos Komisijos ar Tarybos įsteigtoje institucijoje, Europos Komisijos ir Europos Sąjungos valstybių narių bendrai įsteigtoje organizacijoje (konsorciume), civilinėje tarptautinėje operacijoje ar misijoje (toliau – tarptautinė institucija) arba užsienio valstybės institucijoje – per 3 mėnesius nuo darbo tarptautinėje institucijoje arba užsienio valstybės institucijoje pabaigos; tokios teisės neturi asmenys, kurie buvo atleisti iš tarptautinės institucijos arba užsienio valstybės institucijos dėl priežasčių, susijusių su nepatenkinamais tarnybinės veiklos rezultatais, ar už tarnybinius nusižengimus;

3) išvykimo kartu su pagal šį įstatymą ir kitus teisės aktus priimtu, perkeltu, paskirtu arba išrinktu darbui užsienyje ar ilgiau nei 6 mėnesiams išsiųstu tobulinti kvalifikaciją sutuoktiniu ar partneriu (išskyrus diplomato statusą turintį sutuoktinį ar partnerį) – per 3 mėnesius po sutuoktinio ar partnerio priėmimo, perkėlimo, paskyrimo ar kvalifikacijos tobulinimo laikotarpio pabaigos arba per 3 mėnesius nuo prašymo atkurti karjeros valstybės tarnautojo arba įstaigos vadovo statusą pateikimo dienos, jeigu toks prašymas pateikiamas nepasibaigus sutuoktinio ar partnerio perkėlimo ar išsiuntimo tobulinti kvalifikaciją laikotarpiui.

2. Teisę atkurti karjeros valstybės tarnautojo statusą – Vyriausybės nustatyta tvarka grįžti į eitas arba, jeigu nėra galimybės, kitas lygiavertės karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje – ir teisę atkurti įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymuose nustatyta kadencijai) statusą – Vyriausybės nustatyta tvarka grįžti į eitas arba, jeigu nėra galimybės, kitas lygiavertės įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymuose nustatyta kadencijai) pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje – turi:

1) diplomatų sutuoktiniai ar partneriai, kurie atsistatydino savo noru iš karjeros valstybės tarnautojo arba įstaigos vadovo pareigų dėl išvykimo kartu su sutuoktiniu ar partneriu, paskirtu dirbti užsienyje, – per 3 mėnesius po sutuoktinio ar partnerio perkėlimo laikotarpio pabaigos arba per 3 mėnesius nuo prašymo atkurti karjeros valstybės tarnautojo statusą arba įstaigos vadovo

statusą pateikimo dienos, jeigu toks prašymas pateikiamas nepasibaigus sutuoktinio ar partnerio perkėlimo laikotarpiui;

2) asmenys, kurie atsistatydino savo noru iš karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo pareigų dėl terminuotos diplomato tarnybos sutarties sudarymo pagal Diplomatinės tarnybos įstatymo 28 straipsnio 2 ir 4 dalis, – per 3 mėnesius nuo terminuotos diplomato tarnybos sutarties pabaigos. Prašymas atkurti statusą pateikiamas likus ne daugiau nei 3 mėnesiams iki terminuotos diplomato tarnybos sutarties pasibaigimo pagal Diplomatinės tarnybos įstatymą.

3. Jeigu nėra galimybės atkurti įstaigos vadovo statuso šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytiems asmenims, turintiems teisę atkurti įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymuose nustatyta kadencijai) statusą, nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių atsiradimo dienos Vyriausybės nustatyta tvarka 3 mėnesius siūlomos lygiavertės ar žemesnės karjeros valstybės tarnautojo pareigos toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, o nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytų aplinkybių atsiradimo dienos Vyriausybės nustatyta tvarka 3 mėnesius siūlomos lygiavertės karjeros valstybės tarnautojo pareigos toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje.

4. Įstatymuose nustatyta kadencijai į pareigas priimti įstaigų vadovai, išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu, ar kadencijai priimti karjeros valstybės tarnautojai Vyriausybės nustatyta tvarka per 6 mėnesius nuo atleidimo iš pareigų dienos (kai iš pareigų atleidžiama šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatyta pagrindu) gali būti priimti į lygiavertes ar žemesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje be konkurso.

5. Šio straipsnio 1, 2, 3 ir 4 dalyse nurodyti asmenys priimami į karjeros valstybės tarnautojo pareigas, jeigu atitinka šio įstatymo 4 ir 8 straipsniuose nustatytus reikalavimus. Šio straipsnio 1, 2, 3 ir 4 dalyse nurodyti asmenys gali būti priimti į karjeros valstybės tarnautojo pareigas Vyriausybės nustatyta tvarka valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje jiems siūlomos karjeros valstybės tarnautojo pareigos, patikrinus jų gebėjimus atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas. Šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodyti asmenys, kurie buvo priimti įstatymų nustatyta kadencijai, pagal šią dalį į pareigas priimami ne ilgiau kaip likusiai kadencijos daliai.

34 straipsnis. Kitos garantijos

1. Valstybės tarnautojas, žuvęs atlikdamas tarnybines pareigas arba miręs dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, laidojamas valstybės lėšomis. Valstybės tarnautojas pripažįstamas žuvusiu atliekant tarnybines pareigas arba mirusiu dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, jeigu įvykis, kuris buvo valstybės tarnautojo žūties (mirties) priežastis, įvyko jam atliekant jo pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas arba dėl šių funkcijų atlikimo, išskyrus atvejus, kai valstybės tarnautojas žuvo (mirė) darydamas tyčinę nusikalstamą veiką ar kitą teisės pažeidimą, taip pat jeigu valstybės tarnautojo žūties (mirties) priežastis buvo apsvaigimas nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų arba jeigu valstybės tarnautojas nusižudė dėl priežasčių, nesusijusių su tarnyba. Valstybės tarnautojas pripažįstamas žuvusiu atliekant tarnybines pareigas arba mirusiu dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, Vyriausybės nustatyta tvarka. Valstybės apmokamų laidojimo išlaidų aprašą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Valstybės tarnautojo, kuris žuvo arba mirė užsienyje atlikdamas tarnybines pareigas, palaikų pervežimo į Lietuvą išlaidas apmoka valstybė

Vyriausybės nustatyta tvarka. Paramos teikimo valstybės tarnautojui žuvus ar mirus užsienyje dėl priežasčių, nesusijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, paramos suteikimo palaikams pervežti į Lietuvą tvarką nustato Vyriausybė. Žuvusio atliekant tarnybines pareigas arba mirusio dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, valstybės tarnautojo (išskyrus valstybės tarnautojus, Vyriausybės nustatyta tvarka apdraustus valstybės lėšomis) šeimos nariams (sutuoktiniui, partneriui, sugyventiniui, nepilnamečiams vaikams (įvaikiams), iki jiems sukaks 18 metų, taip pat vyresniems vaikams (įvaikiams), jeigu jie mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, pagal formaliojo profesinio mokymo programą pirmajai kvalifikacijai įgyti ar studijuoja aukštojoje mokykloje pagal nuolatinės studijų formos programą (įskaitant ir akademinių atostogų laikotarpį), – iki jiems sukaks 24 metai, mirusiojo vaikams (įvaikiams), vyresniems kaip 18 metų, jeigu jie pripažinti neįgaliaisiais (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais) iki 18 metų, žuvusiojo (mirusiojo) vaikams, gimusiems po jo mirties, tėvui (tėviui), motinai (motei) išmokama vienkartinė 9,31 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija, o žuvusio atliekant tarnybines pareigas arba mirusio dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu užsienio valstybėje, kurioje vyksta ginkluotas konfliktas, ar dėl užsienio valstybėje įvykdyto teroro akto, – 77,58 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija. Valstybės tarnautojui, kuris buvo sužalotas atlikdamas tarnybines pareigas arba susirgo sunkia liga dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu užsienio valstybėje, kurioje vyksta ginkluotas konfliktas, ar dėl užsienio valstybėje įvykdyto teroro akto, atsižvelgiant į jo sveikatos sutrikimo laipsnį, Vyriausybės nustatyta tvarka išmokama vienkartinė nuo 23,28 iki 38,79 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija. Visais atvejais bendra valstybės tarnautojui žuvus atliekant tarnybines pareigas arba mirus dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, išmokamos kompensacijos suma negali viršyti 101 370 eurų. Kompensacija gali būti išmokama dalimis, bet ne ilgiau kaip per 3 metus. Išmokėjusi kompensaciją valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga įgyja regreso (atgręžtinio reikalavimo) teisę iš žalą padariusių juridinių ir fizinių asmenų. Kompensacija įskaitoma į atlygintinos žalos dydį. Tais atvejais, kai žalos dydis yra mažesnis negu išmokėta kompensacija, valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga regreso tvarka iš kalto dėl žalos asmens gali reikalauti tos kompensacijos dalies, kuria atlyginta žala. Mirusio, išskyrus žuvusį atliekant tarnybines pareigas arba mirusį dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, valstybės tarnautojo šeimos nariams išmokama vieno mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija. Šios kompensacijos mokamos neatsižvelgiant į kitų įstatymų nustatytas ir išmokėtas išmokas ir pašalpas.

2. Valstybės tarnautojams, kurių materialinė būklė sunki dėl jų pačių ligos, artimųjų giminaičių, sutuoktinio, partnerio, sugyventinio, jo tėvų, vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių) ir seserų (įseserių), taip pat išlaikytinių, kurių globėju ar rūpintoju įstatymų nustatyta tvarka yra paskirtas valstybės tarnautojas, ligos ar mirties, stichinės nelaimės ar turto netekimo, gali būti skiriama iki 5 minimaliųjų mėnesinių algų materialinė pašalpa. Pašalpą skiria valstybės tarnautoją į pareigas priimančias asmuo, o kai valstybės tarnautoją į pareigas priima Vyriausybė ar savivaldybės taryba, – Ministras Pirmininkas, savivaldybės meras iš valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai skirtų lėšų. Įstaigos vadovui pašalpa skiriama iš jo vadovaujamai įstaigai skirtų lėšų.

3. Persikėlimo išlaidas, susidariusias dėl šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nustatyto perkėlimo, moka valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, iš kurios perkeliamas valstybės tarnautojas.

4. Valstybės tarnautojo, kuriam suėjo 65 metai, valstybės tarnyba gali būti pratęsta, jeigu jo tarnybinė veikla per paskutinius trejus metus buvo vertinta tik gerai ir (ar) labai gerai (atitinkanti

lūkesčius ir (ar) viršijanti lūkesčius) ir jis neturi galiojančių tarnybinių nuobaudų, bet ne ilgiau nei iki kadencijos pabaigos ar laikinojo valstybės tarnautojo priėmimo į pareigas termino pabaigos. Šio amžiaus sukakusio valstybės tarnautojo tarnybą jo sutikimu gali pratęsti jį į pareigas priėmęs asmuo. Valstybės tarnautojo tarnybos laikas gali būti pratęsimas ne daugiau kaip vieneriems metams, o bendras pratęstas tarnybos laikas negali viršyti penkerių metų.

5. Darbo kodeksas ir kiti įstatymai gali nustatyti ir kitų garantijų.

VIII SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ ATLEIDIMAS IŠ PAREIGŲ

35 straipsnis. Valstybės tarnautojų atleidimas iš pareigų

1. Valstybės tarnautojas atleidžiamas iš pareigų, kai:

- 1) atsistatydina savo noru;
- 2) savivaldybės kontrolierius, savivaldybės kontrolieriaus tarnybos valstybės tarnautojas ar savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas pradeda eiti tos pačios savivaldybės tarybos nario pareigas;
- 3) praranda Lietuvos Respublikos pilietybę;
- 4) pasibaigia įstaigos vadovo ar karjeros valstybės tarnautojo kadencija;
- 5) pasibaigia laikinojo valstybės tarnautojo priėmimo laikas;
- 6) baigiasi politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautoją į pareigas pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos įgaliojimai;
- 7) valstybės tarnautojui sukanka 65 metai arba baigiasi valstybės tarnybos pratęsimo terminas;
- 8) politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas ar politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu priimtas įstaigos vadovas praranda į pareigas jį pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės ar savivaldybės institucijos pasitikėjimą arba kai pasibaigia jo paskyrimo į pareigas terminas;
- 9) paaiškėja, kad stodamas į valstybės tarnybą jis pateikė suklastotus dokumentus arba nuslėpė ar pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis, dėl kurių negalėjo būti priimtas į valstybės tarnautojo pareigas;
- 10) valstybės tarnautojo pareigybė panaikinama;
- 11) po valstybės tarnautojo vertinimo priimamas sprendimas atleisti valstybės tarnautoją iš pareigų (išskyrus Vyriausybės ir savivaldybių įstaigų, kurių nepriklausomumas joms atliekant įstatymų nustatytas funkcijas ir priimant sprendimus turi būti užtikrintas vadovaujantis Europos Sąjungos ir nacionaliniais teisės aktais, vadovus);
- 12) valstybės tarnautojas, atleistas iš privalomosios pradinės karo tarnybos arba alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos, per ilgesnį negu 2 mėnesių terminą negrįžta į eitas pareigas;
- 13) į tas pareigas teismo sprendimu grąžinamas anksčiau jas ėjęs valstybės tarnautojas arba paaiškėja, kad priimant valstybės tarnautoją į pareigas buvo pažeisti šio įstatymo reikalavimai ir šių pažeidimų neįmanoma pašalinti;
- 14) kai valstybės tarnautojas pagal sveikatos priežiūros išvadą nebegali eiti valstybės tarnautojo pareigų ir jis nesutinka būti perkeltas į kitas laisvas jo sveikatą atitinkančias valstybės tarnautojo pareigas arba kai tokių valstybės tarnautojo pareigų toje įstaigoje nėra;
- 15) valstybės tarnautojas įstatymų nustatyta tvarka netenka specialios teisės, susijusios su

jo tiesioginių pareigų atlikimu;

16) paskirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų;

17) įsiteisėja teismo nuosprendis, kuriuo jam paskirta bausmė už sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, nusikalstamą veiką valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką arba bausmė, dėl kurios jis negali eiti savo pareigų;

18) iš Korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka pateiktos informacijos, iš šio įstatymo 39 straipsnyje nurodyto registro gautos informacijos apie asmenis, atleistus iš valstybės tarnautojo pareigų už šiurkštų tarnybinių nusižengimą ar pripažintus padariusiais tarnybinių nusižengimą, už kurį jiems turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, iš kitų duomenų, gautų šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka, paaiškėja, kad valstybės tarnautojas neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų ir dėl to negali toliau eiti valstybės tarnautojo pareigų;

19) sudaromas šalių susitarimas dėl įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) ar karjeros valstybės tarnautojo atleidimo iš pareigų;

20) pripažinus, kad išbandymo rezultatai yra nepatenkinami iki išbandymo termino pabaigos apie atleidimą raštu įspėjus prieš tris darbo dienas.

2. Atleidimo iš pareigų apribojimams *mutatis mutandis* taikomas Darbo kodekso 61 straipsnis.

3. Įstaigos vadovas (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) ar karjeros valstybės tarnautojas gali raštu pateikti pasiūlymą jį į pareigas priimančiam asmeniui, o į pareigas priimančias asmuo gali raštu pateikti pasiūlymą įstaigos vadovui (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) ar karjeros valstybės tarnautojui dėl atleidimo iš pareigų šalių susitarimu. Jeigu šalis, gavusi tokį pasiūlymą, sutinka su pasiūlymu, per 5 darbo dienas turi apie tai pranešti šaliai, pateikusiai tokį pasiūlymą. Jeigu šalis, gavusi pasiūlymą, per 5 darbo dienas nepraneša, kad sutinka su pateiktu pasiūlymu, laikoma, kad pasiūlymas atmestas. Šalims susitarus dėl valstybės tarnautojo atleidimo iš pareigų šalių susitarimu, sudaromas rašytinis susitarimas ir jame nurodoma, nuo kurio laiko valstybės tarnautojas atleidžiamas iš pareigų, susitariama dėl kompensacijos dydžio, dėl nepanaudotų atostogų suteikimo ir gali būti susitariama dėl kitų sąlygų.

4. Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas iš pareigų atleidžiamas paskutinę jį į pareigas pasirinkusio valstybės politiko įgaliojimų dieną ar naujai sudarytos kolegialios valstybės institucijos pirmajame posėdyje, išskyrus atvejus, kai iš politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo, priimamo į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu, pareigų grąžinama į šio įstatymo 14 straipsnio 6 dalyje nurodytas eitas karjeros valstybės tarnautojo pareigas.

5. Valstybės tarnautojas negali būti iš pareigų atleistas laikinojo nedarbingumo laikotarpiu ir atostogų metu, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 18, 19 ir 20 punktuose nurodytus atvejus.

6. Ginčai dėl valstybės tarnautojo atleidimo iš pareigų nagrinėjami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

VIII SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNYBOS POLITIKOS FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

36 straipsnis. Valstybės tarnybos politiką formuojančios ir įgyvendinančios institucijos

1. Vidaus reikalų ministerija:
 - 1) formuoja valstybės politiką ministrui pavestose valstybės tarnybos valdymo srityje organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą;
 - 2) teikia Vyriausybei su valstybės tarnyba susijusių teisės aktų projektus;
 - 3) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas valstybės tarnybos valdymo srityje.
2. Vyriausybės įgaliota institucija ar įstaiga:
 - 1) organizuoja ir įgyvendina pretendentų į įstaigų vadovų pareigas paiešką ir pritraukimą;
 - 2) organizuoja ir įgyvendina aukštesniųjų vadovų karjeros valdymą;
 - 3) organizuoja aukštesniųjų vadovų kompetencijų ugdymą;
 - 4) centralizuotai organizuoja ir koordinuoja valstybės tarnautojų mokymų vykdymą, užtikrindama vienodą mokymų kokybę ir prieinamumą;
 - 5) atlieka mokymų kokybės ir poveikio veiklos rezultatams vertinimą;
 - 6) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas.

37 straipsnis. Aukštesniųjų vadovų kompetencijų ugdymas

1. Aukštesniųjų vadovų kompetencijų ugdymą Vyriausybės nustatyta tvarka centralizuotai organizuoja Vyriausybės įgaliota institucija ar įstaiga.
2. Aukštesniųjų vadovų kompetencijų ugdymas apima įvadininius mokymus ir tęstinį kompetencijų tobulinimą.
3. Įvadinis mokymas vykdomas pirmą kartą į pareigas paskirtiems aukštesniesiems vadovams siekiant juos supažindinti su darbo valstybės tarnyboje ypatumais ir vadovavimo įgūdžiams formuoti.
4. Aukštesniųjų vadovų tęstinis kompetencijų ugdymas skiriamas aukštesniųjų vadovų vadybinėms, lyderystės, komunikacijos, pokyčių valdymo ir problemų sprendimo, žmogiškųjų išteklių valdymo, strateginio planavimo ir kitoms aukštesniesiems vadovams reikalingoms kompetencijoms tobulinti.
5. Aukštesniųjų vadovų kompetencijų ugdymas grindžiamas individualių (konkrečiam vadovui reikalingų) ir bendrų aukštesniesiems vadovams reikalingų kompetencijų poreikio nustatymu, ugdymo kokybės ir poveikio konkrečiam vadovui ir įstaigos rezultatams stebėseną ir vertinimu.
6. Aukštesniųjų vadovų kompetencijų ugdymas finansuojamas iš valstybės biudžeto asignavimų ar kitų teisėtų lėšų.

38 straipsnis. Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimas ir finansavimas

1. Valstybės tarnautojai turi tobulinti kvalifikaciją. Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetus ir tvarką nustato Vyriausybė.
2. Įgyvendinant Vyriausybės nustatytus kvalifikacijos tobulinimo prioritetus arba valstybės ar savivaldybių institucijai ar įstaigai, kurioje valstybės tarnautojas eina pareigas, tikslus ir uždavinius, valstybės tarnautojui prireikus įgyti naujų žinių ar kompetencijų, užtikrinamas valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo finansavimas iš valstybės ar savivaldybių institucijai ar įstaigai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų ar kitų teisėtų lėšų. Kitais atvejais, suderinus su į pareigas priimančiu asmeniu, valstybės tarnautojų kvalifikacijos

tobulinimas gali būti finansuojamas iš valstybės ar savivaldybių institucijai ar įstaigai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų ar kitų teisėtų lėšų ir (arba) valstybės tarnautojo lėšų.

39 straipsnis. Valstybės tarnautojų registras

1. Valstybės tarnautojų registre, kurį Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka steigia Vyriausybė, kaupiami duomenys apie:

1) valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų struktūras, laisvas ir užimtas valstybės tarnautojų pareigybes, teisingumo ministro valdymo srities ir finansų ministro valdymo srities statutinių valstybės tarnautojų pareigybes ir darbuotojų, gaunančių darbo užmokestį iš valstybės, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, pareigybes;

2) valstybės tarnautojus, teisingumo ministro ir finansų ministro valdymo sričių statutinius valstybės tarnautojus bei jų darbo užmokestį;

3) asmenis, atleistus iš valstybės tarnautojo ar statutinio valstybės tarnautojo pareigų už šiurkštų tarnybinių nusižengimą ar už pareigūno vardo pažeminimą;

4) asmenis, kurie įstatymų numatytais atvejais pripažinti padariusiais tarnybinių nusižengimą, už kurį yra pagrindas skirti tarnybinių nuobaudą – atleidimą iš pareigų;

5) valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš valstybės, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, ir jų darbo užmokestį;

6) valstybės politikus, valstybės pareigūnus ir profesinės karo tarnybos karius tiek, kiek reikalinga jų tarnybiniams pažymėjimams ar kitokioms elektroniniu parašu pasirašyti skirtoms priemonėms pagaminti arba jiems pavaldžių valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimui atlikti ir pareigybėms aprašyti ir vertinti;

7) biudžetinių įstaigų, kurių savininkas yra valstybė, ir viešųjų įstaigų, kurių savininkas ar vienas iš dalininkų yra valstybė ar savivaldybė struktūrą, laisvas ir užimtas pareigybes ir darbuotojus tiek, kiek reikia biudžetinių įstaigų personalo administravimo ir finansinės apskaitos tvarkymo funkcijoms centralizuotai atlikti Vyriausybės nustatyta tvarka bei tiek, kiek reikia Dokumentų valdymo bendrosios informacinės sistemos tvarkytojų darbuotojams identifikuoti;

8) vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinius valstybės tarnautojus, kurių duomenys tvarkomi Vidaus reikalų pareigūnų registre, tiek, kiek reikia jiems pavaldžių valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimui atlikti, pareigybėms aprašyti ir vertinti ir tiek, kiek reikia Dokumentų valdymo bendrosios informacinės sistemos tvarkytojų darbuotojams identifikuoti.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyto valstybės registro valdytoja yra Vidaus reikalų ministerija.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytam valstybės registrai atitinkami duomenys neteikiami, jeigu jie priskirtini valstybės ar tarnybos paslapties kategorijai.

40 straipsnis. Valstybės tarnybos valdymo informacinė sistema

Valstybės tarnybos valdymo informacinė sistema skirta valstybės tarnybos, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, biudžetinių įstaigų, kurių personalo administravimo ir finansinės apskaitos tvarkymo funkcijos centralizuotai atliekamos Vyriausybės nustatyta tvarka, personalo valdymo ir (ar) administravimo sprendimams priimti, kitoms šiame įstatyme ir su juo susijusiuose teisės aktuose nurodytoms funkcijoms įgyvendinti.

41 straipsnis. Valstybės tarnautojo pažymėjimas

1. Į valstybės tarnautojo pareigas priimtam asmeniui išduodamas valstybės tarnautojo

pažymėjimas, kurio formą ir išdavimo tvarką nustato vidaus reikalų ministras.

2. Valstybės tarnautojo pažymėjimai išduodami vadovaujantis šio įstatymo 39 straipsnyje nurodyto registro duomenimis.

Lietuvos Respublikos
valstybės tarnybos įstatymo
1 priedas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ PAREIGYBIŲ GRUPĖS IR
PAREIGINIŲ ALGŲ KOEFICIENTAI**

„Eil. Nr.	Karjeros valstybės tarnautojų pareigybių grupė arba pareigybė	Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybės	Pareiginės algos koeficientas, nuo (baziniais dydžiais)		
			I įstaigų grupė	II įstaigų grupė	III įstaigų grupė
1.	teismo kancleris	viceministras, Vyriausybės kanclerio pirmasis pavaduotojas, Seimo Pirmininko sekretoriato vadovas, Ministro Pirmininko biuro vadovas, ministerijos kancleris, Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas	2,28	2,17	1,99
2.	Vyriausybės kanclerio pavaduotojas	Respublikos Prezidento patarėjas, Seimo Pirmininko patarėjas, Ministro Pirmininko patarėjas	2,19	2,10	1,90
3.	Direktoriaus, viršininko pavaduotojas (taikoma įstaigos vadovo pavaduotojui), prokuratūros kancleris	Vyriausybės įgaliotinis	2,08	1,90	1,70
4.	departamento direktorius, valdybos viršininkas, grupės vadovas, komisijos administracijos direktorius, tarybos administracijos direktorius, įstaigos prie ministerijos kancleris, savivaldybės kontrolieriaus	vicemeras, Vyriausybės įgaliotinio pavaduotojas, Seimo Pirmininko pavaduotojo patarėjas, opozicijos lyderio patarėjas	1,35	1,23	1,11

	pavadootojas, ministerijos gynybos politikos direktorius, generalinis inspektorius, vyriausiasis patarėjas, teismo pirmininko patarėjas, gynybos patarėjas				
5.	skyriaus, kuris nėra kitame struktūriniame padalinyje, vedėjas, komisijos sekretoriato vadovas, tarybos sekretoriato vadovas, seniūnas, vyresnysis patarėjas, Seimo nuolatinis atstovas teismo skyriaus pirmininko patarėjas,	ministro patarėjas	1,29	1,05	0,95
6.	skyriaus, kuris yra kitame struktūriniame padalinyje, vedėjas, biuro vedėjas, poskyrio vedėjas (savivaldybių viešojo administravimo įstaigose), skyriaus, kuris nėra kitame struktūriniame padalinyje, vedėjo pavadootojas (savivaldybių viešojo administravimo įstaigose), seniūno pavadootojas, patarėjas, vyriausiojo prokuroro padėjęjas, teismo pirmininko padėjęjas, teisėjo vyresnysis padėjęjas, gynybos patarėjo	Respublikos Prezidento atstovas spaudai, Seimo Pirmininko atstovas spaudai, Ministro Pirmininko atstovas spaudai, ministro atstovas spaudai	1,08	0,97	0,87

	pavadootojas, Seimo nuolatinio atstovo pavadootojas, specialusis atašė, prekybos atstovas				
7.	vyriausiasis specialistas, specialiojo atašė pavadootojas, prokuroro padėjėjas, teisėjo padėjėjas, teismo konsultantas, padėjėjas (Seimo kanceliarijoje)	savivaldybės tarybos posėdžių sekretorius, mero patarėjas, Respublikos Prezidento referentas, Seimo Pirmininko padėjėjas, Ministro Pirmininko padėjėjas, Seimo frakcijos referentas	0,9	0,83	0,75
8.	vyresnysis specialistas	Seimo nario patarėjas, Seimo nario padėjėjas, ministro padėjėjas, mero padėjėjas	0,78	0,74	0,68
9.	specialistas, teismo administracijos sekretorius, teismo posėdžių sekretorius		0,71	0,68	0,64

Pastaba. Jeigu savivaldybės teritorijoje yra kurortinė teritorija, vicemerui šio įstatymo 1 priedo 4 punkte nustatytas pareiginės algos koeficientas didinamas 4 procentais, o jeigu savivaldybės teritorijoje yra kurortas – 5 procentais.

Lietuvos Respublikos
valstybės tarnybos įstatymo
2 priedas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTAIGŲ VADOVŲ (VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ)
PAREIGYBIŲ GRUPĖS IR PAREIGINIŲ ALGŲ KOEFICIENTAI**

Eil. Nr.	Įstaigų vadovų pareigybių grupė arba pareigybė arba pareigybių grupė	Politinio (asmeninio) pasitikėjimo įstaigų vadovų pareigybė arba pareigybių grupė	Pareiginės algos koeficientas (baziniais dydžiais)		
			I įstaigų grupė	II įstaigų grupė	III įstaigų grupė
1.	Seimo kancleris	Vyriausybės kancleris, Respublikos Prezidento kanceliarijos kancleris	4,5	–	–
2.	Vyriausybės įstaigos vadovas, Nacionalinės teismų administracijos vadovas, direktorius, viršininkas (įstaigos vadovas)	savivaldybės administracijos direktorius	3,8–4,5	2,8–4,3	1,8–3
3.	Savivaldybės kontrolierius		–	1,9–2,82	1,7–2,66

Lietuvos Respublikos
valstybės tarnybos įstatymo
3 priedas

**VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJŲ IR ĮSTAIGŲ SKIRSTYMO Į
GRUPES KRITERIJAI**

Eil. Nr.	Seimą, Respublikos Prezidentą, Vyriausybę, teismų savivaldos institucijas aptarnaujančios įstaigos	Seimui ir (ar) Respublikos Prezidentui atskaitingos institucijos	Teismai ir prokuratūra	Kitos valstybės institucijos ir įstaigos	Savivaldybių institucijos ir įstaigos	Balai
1.	Valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos veiklos pobūdis:					
1.1.	padėjimas vykdyti Seimo funkcijas <i>arba</i> padėjimas vykdyti Respublikos Prezidento funkcijas <i>arba</i> padėjimas vykdyti Vyriausybės ir Ministro Pirmininko funkcijas <i>arba</i> teismų savivaldos institucijų aptarnavimas	dalyvavimas formuojant valstybės politiką nacionalinio saugumo srityje ir jos įgyvendinimas	—	valstybės politikos formavimas ir įgyvendinimas keliose valdymo srityse	—	100
1.2.	—	skundų nagrinėjimas dėl pareigūnų ir kitų asmenų veiksmų ar neveikimo, dėl	—	dalyvavimas formuojant daugiau kaip vienos valdymo srities valstybės politiką ir jos	—	80

Eil. Nr.	Seimą, Respublikos Prezidentą, Vyriausybę, teismų savivaldos institucijas aptarnaujančios įstaigos	Seimui ir (ar) Respublikos Prezidentui atskaitingos institucijos	Teismai ir prokuratūra	Kitos valstybės institucijos ir įstaigos	Savivaldybių institucijos ir įstaigos	Balai
		kurių gali būti pažeistos asmens teisės, laisvės ar teisėti interesai <i>arba</i> dalyvavimas formuojant daugiau kaip vienos valdymo srities valstybės politiką ir jos įgyvendinimas		įgyvendinimas <i>arba</i> valstybės politikos formavimas ir įgyvendinimas vienoje valdymo srityje <i>arba</i> Europos Sąjungos struktūrinių ir investicinių fondų administravimo ir kontrolės funkcijų vykdymas		
1.3.	–	dalyvavimas formuojant vienos valdymo srities valstybės politiką ir jos įgyvendinimas <i>arba</i> valstybės politikos įslaptintos informacijos apsaugos srityje įgyvendinimas	–	dalyvavimas formuojant vienos valdymo srities valstybės politiką ir jos įgyvendinimas <i>arba</i> valstybės politikos įgyvendinimas daugiau kaip vienoje valdymo srityje <i>arba</i>	–	60

Eil. Nr.	Seimą, Respublikos Prezidentą, Vyriausybę, teismų savivaldos institucijas aptarnaujančios įstaigos	Seimui ir (ar) Respublikos Prezidentui atskaitingos institucijos	Teismai ir prokuratūra	Kitos valstybės institucijos ir įstaigos	Savivaldybių institucijos ir įstaigos	Balai
				neteisminės ginčų nagrinėjimo institucijos funkcijų vykdymas <i>arba</i> savivaldybių administracinės priežiūros funkcijų vykdymas		
1.4.	–	valstybės politikos įgyvendinimas vienoje valdymo srityje	–	valstybės politikos įgyvendinimas vienoje valdymo srityje	–	40
1.5.	–	valstybės politikos formavimo arba įgyvendinimo aptarnavimas	–	valstybės politikos formavimo arba įgyvendinimo aptarnavimas	–	20
2.	Valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos veiklos ir sprendimų galiojimo ribos:					
2.1.	–	visa Lietuvos Respublikos teritorija	visa Lietuvos Respublikos teritorija	visa Lietuvos Respublikos teritorija	–	100
2.2.	–	teritorija, kurioje yra daugiau kaip 500 000 gyventojų	apygarda	teritorija, kurioje yra daugiau kaip 500 000 gyventojų	teritorija, kurioje yra daugiau kaip 500 000 gyventojų	80
2.3.	–	teritorija,	apylinkė	teritorija, kurioje	teritorija,	60

Eil. Nr.	Seimą, Respublikos Prezidentą, Vyriausybę, teismų savivaldos institucijas aptarnaujančios įstaigos	Seimui ir (ar) Respublikos Prezidentui atskaitingos institucijos	Teismai ir prokuratūra	Kitos valstybės institucijos ir įstaigos	Savivaldybių institucijos ir įstaigos	Balai
		kurioje yra nuo 100 000 iki 500 000 gyventojų		yra nuo 100 000 iki 500 000 gyventojų	kurioje yra nuo 100 000 iki 500 000 gyventojų	
2.4.	–	teritorija, kurioje yra nuo 50 000 iki 100 000 gyventojų	–	teritorija, kurioje yra nuo 50 000 iki 100 000 gyventojų	teritorija, kurioje yra nuo 50 000 iki 100 000 gyventojų	40
2.5.	–	teritorija, kurioje yra mažiau kaip 50 000 gyventojų <i>arba</i> viena įstaigų sistema	–	teritorija, kurioje yra mažiau kaip 50 000 gyventojų <i>arba</i> viena įstaigų sistema	teritorija, kurioje yra mažiau kaip 50 000 gyventojų	20
3.	Valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos santykis su pavaldžiais ir nepavaldžiais subjektais:					
3.1.	–	–	–	vertikalusis vadovavimas, kai valstybės institucija ar įstaiga vadovauja ne mažiau kaip 3 pakopų pavaldžių subjektų sistemai <i>arba</i> funkcinis vadovavimas keliuose valdymo srityse	–	100

Eil. Nr.	Seimą, Respublikos Prezidentą, Vyriausybę, teismų savivaldos institucijas aptarnaujančios įstaigos	Seimui ir (ar) Respublikos Prezidentui atskaitingos institucijos	Teismai ir prokuratūra	Kitos valstybės institucijos ir įstaigos	Savivaldybių institucijos ir įstaigos	Balai
3.2.	–	–	–	vertikalusis vadovavimas, kai valstybės institucija ar įstaiga vadovauja 2 pakopų pavaldžių subjektų sistemai	–	80
3.3.	–	–	–	vertikalusis vadovavimas, kai valstybės institucija ar įstaiga vadovauja 1 pakopos pavaldžių subjektų sistemai <i>arba</i> funkcinis vadovavimas vienoje valdymo srityje	–	60
3.4.	–	–	–	dalinis funkcinis vadovavimas	–	40
3.5.	–	–	–	valstybės institucija ar įstaiga neturi pavaldžių subjektų	–	20
4.	Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų surinktų balų santykis su valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų grupe:					
	I grupė, jeigu įstaiga įvertinta 100 balų	I grupė, jeigu įstaiga įvertinta 200 balų	I grupė, jeigu įstaiga įvertinta 100 balų	I grupė, jeigu įstaiga įvertinta 260 arba daugiau balų ($x \geq 260$)		
		II grupė, jeigu	II grupė,	II grupė, jeigu	II grupė,	

Eil. Nr.	Seimą, Respublikos Prezidentą, Vyriausybę, teismų savivaldos institucijas aptarnaujančios įstaigos	Seimui ir (ar) Respublikos Prezidentui atskaitingos institucijos	Teismai ir prokuratūra	Kitos valstybės institucijos ir įstaigos	Savivaldybių institucijos ir įstaigos	Balai
		įstaiga įvertinta 180 balų III grupė, jeigu įstaiga įvertinta 160 arba mažiau balų	jeigu įstaiga įvertinta 80 balų III grupė, jeigu įstaiga įvertinta 60 balų	įstaiga įvertinta nuo 200 iki 260 balų ($260 > x \geq 200$) III grupė, jeigu įstaiga įvertinta mažiau negu 200 balų ($200 > x$)	jeigu įstaiga įvertinta nuo 60 iki 80 balų III grupė, jeigu įstaiga įvertinta nuo 20 iki 40 balų	

Pastaba. Gyventojų skaičius savivaldybės teritorijoje nustatomas pagal kalendorinių metų, einančių prieš kalendorinius metus, kuriais turi vykti eiliniai savivaldybių tarybų rinkimai, sausio 1 dienos gyvenamąją vietą deklaravusių asmenų ir neturinčių gyvenamosios vietos asmenų apskaitos duomenis, paskelbtus Lietuvos Respublikos gyventojų registro tvarkytojo interneto svetainėje šio tvarkytojo nuostatuose nustatyta tvarka ir terminais. Nustatytu konkrečios savivaldybės gyventojų skaičiumi vadovaujamas iki kalendorinių metų, kuriais turi vykti kiti eiliniai savivaldybių tarybų rinkimai, sausio 1 dienos.

Šiame priede vartojamų formuluočių reikšmės

1. Valstybės politikos formavimas suprantamas kaip valstybės institucijų ir įstaigų veikla, apimanti tiesioginį Seimo ir Vyriausybės sprendimų projektų (įstatymų projektų, Seimo nutarimų projektų, Vyriausybės nutarimų projektų), nustatančių valstybinio administravimo subjektus ir jų struktūras, viešojo administravimo procesus, reglamentuojančių visuomeninius santykius atskirose valdymo srityse, rengimą ir teikimą Seimui ar Vyriausybei.

2. Valstybės politikos įgyvendinimas suprantamas kaip valstybės institucijų ir įstaigų vykdomoji veikla (planavimas, organizavimas, koordinavimas, reguliavimas, vertinimas ir kontrolė (priežiūra), vykdoma įgyvendinant teisės aktais nustatytą valstybės politiką atskirose valdymo srityse.

3. Dalyvavimas formuojant valstybės politiką suprantamas kaip valstybės institucijų ir įstaigų veikla, vykdoma darant poveikį rengiamų sprendimų projektų kokybei, vykdant vieną ar kelias aiškiai apibrėžtas funkcijas, susijusias su sprendimų projektų rengimu:

- 1) siūlymų dėl sprendimų projektų rengimo (ar atskirų procesų reglamentavimo) teikimas;
- 2) sprendimų projektų derinimas (koregavimas ir (ar) papildymas);
- 3) kompleksinis ar dalinis parengtų sprendimų projektų nagrinėjimas;
- 4) išvadų dėl parengtų sprendimų projektų formulavimas.

4. Valstybės politikos formavimo ar įgyvendinimo aptarnavimas suprantamas kaip specializuota valstybės institucijų ir įstaigų veikla, vykdoma pagal konkretų linijinį, funkcinį, programinį pavedimą arba pagal konkrečią instrukciją su aiškiu siekiamu materialiu rezultatu, kurį identifikuoja ir vertina pavedimą davęs subjektas (medžiagos kaupimo, registravimo, sisteminimo, informacinio aprūpinimo ar kiti techninio pobūdžio darbai, seminarų, diskusijų organizavimas, ekspertizių organizavimas ir įforminimas, taip pat kitų aptarnavimo funkcijų atlikimas).

5. Vertikalusis vadovavimas suprantamas kaip valstybės institucijų ir įstaigų veikla, kurią vykdant daromas poveikis pavaldiems subjektams (valstybės institucijoms, įstaigoms ar teritoriniams struktūriniams padaliniais).

6. Funkcinis vadovavimas suprantamas kaip valstybės institucijų ir įstaigų veikla, vykdoma nepavaldžių subjektų (valstybės institucijų ar įstaigų) atžvilgiu tam tikroje valdymo srityje, apimanti nepavaldžių valstybės institucijų ar įstaigų veiklos planavimą, metodinę pagalbą, koordinavimą ir kontrolę (priežiūrą).

7. Dalinis funkcinis vadovavimas suprantamas kaip valstybės institucijų ir įstaigų veikla, vykdoma nepavaldžių subjektų (valstybės institucijų ar įstaigų) atžvilgiu tam tikroje valdymo srityje, apimanti bent vieną iš šių funkcijų – nepavaldžių valstybės institucijų ir įstaigų veiklos planavimą, metodinę pagalbą, koordinavimą ar kontrolę (priežiūrą).

8. Viena įstaigų sistema suprantama kaip ministerijos arba kitos valstybės institucijos ar įstaigos valdymo srityje esančių įstaigų visuma.”

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2-7 dalis, įsigalioja 2023 m. liepos 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2023 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus, išskyrus šio straipsnio 4-7 dalyse išdėstytoms nuostatomis įgyvendinti reikalingus teisės aktus, kuriuos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija priima iki 2024 m. gruodžio 31 d.

3. 2025 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 8 straipsnio 3 dalies 1 punkto redakcija:

„1) jeigu iš Korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka pateiktos informacijos, iš Viešojo sektoriaus darbuotojų registro gautos informacijos apie asmenis, atleistus iš valstybės tarnautojo pareigų už šiurkštų tarnybinį nusižengimą ar pripažintus padariusiais tarnybinį nusižengimą, už kurį jiems turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, iš asmens, siekiančio tapti valstybės tarnautoju, užpildytos deklaracijos ar kitų duomenų, gautų šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka, paaiškėja, kad asmuo neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų;“.

4. 2025 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 25 straipsnio 2 dalies redakcija:

„2. Tarnybinio nusižengimo tyrimas, gavus oficialią informaciją apie galimą valstybės tarnautojo tarnybinį nusižengimą, pradedamas, o pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas tęsiamas ir atitinkamas sprendimas dėl tarnybinio nusižengimo padarymo pripažinimo ir tarnybinės nuobaudos skyrimo priimamas taip pat:

1) kai valstybės tarnautojas, dėl kurio galimo tarnybinio nusižengimo gauta oficiali informacija arba dėl kurio pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, perkeliamas į valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje. Šiuo atveju asmuo, pradėjęs tarnybinio nusižengimo tyrimą, motyvuotą išvadą apie tyrimo rezultatus, kurioje

konstatuojama, kad valstybės tarnautojas padarė tarnybinį nusižengimą, ir siūloma jam skirti tarnybinę nuobaudą. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka perduoda institucijos ar įstaigos, į kurią perkeltas valstybės tarnautojas, vadovui, Viešojo sektoriaus darbuotojų registrai ir valstybės tarnautojui, kuris pripažintas padaręs tarnybinį nusižengimą. Sprendimą dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo valstybės tarnautojui priima institucijos ar įstaigos, į kurią valstybės tarnautojas yra perkeltas, vadovas, atsižvelgdamas į šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus;

2) kai valstybės tarnautojas, dėl kurio galimo tarnybinio nusižengimo gauta oficiali informacija arba dėl kurio pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, atleidžiamas iš valstybės tarnautojo pareigų. Sprendimą dėl asmens, ėjusio valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padarius tarnybinį nusižengimą ir tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, priima tarnybinio nusižengimo tyrimą pradėjęs asmuo, atsižvelgdamas į šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus. Šis sprendimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka perduodamas Viešojo sektoriaus darbuotojų registrai ir asmeniui, ėjusiam valstybės tarnautojo pareigas.“

5. 2025 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 18 punkto redakcija:

„18) iš Korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka pateiktos informacijos, iš Viešojo sektoriaus darbuotojų registro gautos informacijos apie asmenis, atleistus iš valstybės tarnautojo pareigų už šiurkštų tarnybinį nusižengimą ar pripažintus padariusiais tarnybinį nusižengimą, už kurį jiems turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, iš kitų duomenų, gautų šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka paaiškėja, kad valstybės tarnautojas neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų ir dėl to negali toliau eiti valstybės tarnautojo pareigų;“.

6. 2025 m. sausio 1 d. netenka galios šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 39 ir 40 straipsniai.

7. 2025 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 41 straipsnio 2 dalies redakcija:

„2. Valstybės tarnautojo pažymėjimai išduodami vadovaujantis Viešojo sektoriaus darbuotojų registro duomenimis.“

8. Įsigaliojus šiam įstatymui vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2987 2 straipsnio 11 dalimi valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose sudarytos komisijos, atsižvelgdamos į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos parengtas rekomendacijas, peržiūri įstaigos pareigybių sąrašė esančias valstybės tarnautojų pareigybes. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 2 straipsnio 12 dalyje apibrėžtos valstybės tarnautojo sąvokos neatitinkančios valstybės tarnautojų pareigybės iki 2025 m. sausio 1 d. turi būti panaikintos arba vietoje jų įsteigtos darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybės. Naikinant šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 2 straipsnio 12 dalyje valstybės tarnautojo sąvokos neatitinkančią valstybės tarnautojo pareigybę, su asmeniu, ėjusiu šias pareigas, su jo sutikimu sudaroma darbo sutartis dėl darbo toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jeigu vietoj naikinamos valstybės tarnautojo pareigybės steigama darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, pareigybė, kuriai priskiriamos analogiškos kaip naikinamos valstybės tarnautojo pareigybės funkcijos.

9. Įsigaliojus šiam įstatymui, valstybės tarnautojo pareiginės algos koeficientas perskaičiuojamas valstybės tarnautojo iki šio įstatymo įsigaliojimo gautą pareiginę algą su priedu

už tarnybos Lietuvos valstybei stažą padalinus Lietuvos Respublikos pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio įstatyme einamiesiems metams taikomo pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio. Gautas koeficientas apvalinamas pagal matematines taisykles iki šimtųjų dalių. Įsigaliojus šiam įstatymui, valstybės tarnautojams iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatyta pareiginė alga, įskaitant gautą priedą už tarnybos Lietuvos valstybei stažą, negali būti sumažinama, kol jie eina tas pačias pareigas, išskyrus 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 18 straipsnio 11 dalies 1 punkte ir 20 straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodytais atvejais.

10. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 2 priede nustatyti pareiginių algų koeficientai taikomi įstaigų vadovams, priimamiems į pareigas po šio įstatymo įsigaliojimo, išskyrus šio straipsnio 11 dalyje nustatytą atvejį.

11. Su iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatytai kadencijai priimtais į pareigas įstaigų vadovais gali būti sudaromas šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje nurodytas susitarimas likusiai kadencijos daliai, bet ne trumpesnei kaip 2,5 metų. Pasirašiusiems šį susitarimą įstaigų vadovams nustatomas pareiginės algos koeficientas pagal šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 2 priedą. Šio susitarimo nepasirašiusiems įstaigų vadovams iki jų kadencijos pabaigos paliekamas iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatytas pareiginės algos koeficientas.

12. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 5 punkte nustatyti reikalavimai iki šio įstatymo įsigaliojimo į pareigas priimtiems valstybės tarnautojams taikomi tik tais atvejais, jeigu faktai ar aplinkybės, dėl kurių valstybės tarnautojai gali būti pripažinti neatitinkančiais šių reikalavimų, bus įvykę įsigaliojus šiam įstatymui.

13. Iki šio įstatymo įsigaliojimo sudarytos kolektyvinės sutartys galioja iki sutartyse nustatyto termino pabaigos. Po šių kolektyvinių sutarčių galiojimo pabaigos naujos kolektyvinės sutartys sudaromos Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

14. Iki šio įstatymo įsigaliojimo į pareigas priimti valstybės tarnautojai, kurie neturi aukštojo išsilavinimo, toliau eina pareigas, bet ne ilgiau kaip iki 2024 m. sausio 1 d. Per šį laikotarpį aukštojo išsilavinimo neįgiję valstybės tarnautojai atleidžiami iš einamų pareigų, nemokant jiems išeitinės išmokos.

15. Konkurso, atrankos, statuso atkūrimo, veiklos vertinimo, tarnybinio nusižengimo tyrimo, iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusio Valstybės tarnybos įstatymo 49 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytos procedūros, atleidimo iš pareigų procedūros, pradėtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, baigiamos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusiuose teisės aktuose nustatyta tvarka.

16. Valstybės tarnautojams, kuriems iki šio įstatymo įsigaliojimo buvo taikomas materialinės žalos išskaičiavimas ne teismo tvarka, likusi neatlyginta priklausančios atlyginti žalos dalis išskaičiuojama iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusia tvarka.

17. Įsigaliojus šiam įstatymui valstybės tarnautoją į pareigas priimantis asmuo ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos įvertina pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusio Valstybės tarnybos įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 3 punktą nušalinto valstybės tarnautojo nušalinimo pagrįstumą vadovaudamasis šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 29 straipsnio 2 dalies 1 punktu. Nustačius, kad nušalinti nuo pareigų nebėra tikslinga ir pagrįsta, nušalintas valstybės tarnautojas grąžinamas į eitas pareigas ir per 20 darbo dienų, kai valstybės tarnautojas vėl pradėjo eiti pareigas, jam išmokamas darbo užmokestis už laikotarpį, kurį jis buvo nušalintas nuo tarnybos iki šio įstatymo

įsigaliojimo galiojusio Valstybės tarnybos įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 3 punkto pagrindu, bet ne ilgesnį kaip nuo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2021 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. KT201-A-N15/2021 paskelbimo iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, taip pat delspinigiai, kurių dydį tvirtina Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras.

18. Valstybės tarnautojams iki šio įstatymo įsigaliojimo įgytos kasmetinės atostogos išsaugomos ir jų trukmė įsigaliojus šiam įstatymui nesikeičia, išskyrus kai bendra kasmetinių ir papildomų atostogų trukmė pagal Darbo kodekso 126 straipsnio 2 dalį arba 3 dalį ir 138 straipsnio 2 dalį yra didesnė nei iki šio įstatymo įsigaliojimo įgyta kasmetinių atostogų trukmė. Įgytos kasmetinės atostogos išsaugomos ir jų trukmė įsigaliojus šiam įstatymui nesikeičia ir tais atvejais, kai asmuo perkeliamas į kitas valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje ar kitoje įstaigoje arba nutraukia tarnybos teisinius santykius ir vėl pradeda eiti valstybės tarnautojo pareigas. Nepanaudotos valstybės tarnautojo kasmetinės atostogos, kurios valstybės tarnautojui priklausė iki šio įstatymo įsigaliojimo, suteikiamos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį Valstybės tarnybos įstatymo 42 straipsnį.

19. Valstybės pareigūnams, kuriems buvo taikomas iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusio Valstybės tarnybos įstatymo 42 straipsnis, iki šio įstatymo įsigaliojimo įgytos kasmetinės atostogos išsaugomos ir jų trukmė įsigaliojus šiam įstatymui nesikeičia, išskyrus kai bendra kasmetinių ir papildomų atostogų trukmė pagal Darbo kodekso 126 straipsnio 2 dalį arba 3 dalį ir 138 straipsnio 2 dalį yra didesnė nei iki šio įstatymo įsigaliojimo įgyta kasmetinių atostogų trukmė. Nepanaudotos kasmetinės atostogos, kurios valstybės pareigūnams priklausė iki šio įstatymo įsigaliojimo, suteikiamos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį Valstybės tarnybos įstatymo 42 straipsnį.

20. Iki šio įstatymo įsigaliojimo valstybės tarnautojams pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusio Valstybės tarnybos įstatymo 43 straipsnį ir 45 straipsnio 1 dalį suteiktos atostogos tęsiamos iki jų pabaigos.

21. Iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos su buvusiais valstybės tarnautojais sudarytos mentorystės sutartys galioja iki jų termino pabaigos.

3 straipsnis. Galiojančio teisinio reguliavimo *ex post* vertinimas

1. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija atlieka šiame įstatyme nustatyto teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą (toliau – *ex post* vertinimas).

2. Atliekant *ex post* vertinimą turi būti įvertinta, ar žmoniškųjų išteklių valdymas valstybės tarnyboje yra efektyvus.

3. *Ex post* vertinimo laikotarpis – 3 metai nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

4. *Ex post* vertinimas turi būti atliktas iki 2027 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas